

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. május 17.

bb.1. nyári előkészületek a budapesti kereskedelemben és vendéglátóiparban

1 hi/gg/n/zs

1965. május 17.

a kereskedelem és a vendéglátóipar nyári felkészülése, budapest ellátásának időszerű problémái az utóbbi napokban többször szerepeltek a tanácsi fórumok előtt. a jelentések szerint a zöldség- és a gyümölcs-ellátás kielégítőnek ígérkezik: zöldségből a kereskedelmi szervek a tavalyi mennyiség-nél mintegy 25 százalékkal nagyobb mennyiséget kötöttek le szerződésben, gyümölcsből pedig előreláthatóan a múlt évihez hasonló ellátásra lehet számítani. a növekvő árumennyiségek fogadására, az ellátás zavartalan lebonyolítására a kerületekben megtették az előkészületeket, a zöldségboltok nyári nyitvatartását fővárosszerte a helyi igényeknek megfelelően állapítják meg.

a vendéglátóipar is megkezdte a nyári felkészülést. a kerthelyiségeket, a zöldvendéglők teraszait rendbehozták már, a legtöbb helyen a kertibutorokat és az egyéb felszerelést kijavítják, illetve kicserélik, a fagyaltozókat is a főidénynek megfelelő forgalomra rendezik be. a dél-budai vendéglátóipari vállalat például négy kerület fagyaltellátását biztosítja majd, s a tervek szerint az idén nagyobb mennyiségű jégkrémet is előállít. a fővárosi ásványvíz- és jégipari vállalat naponta csaknem százezer liter szikvizet juttat a fogyasztóknak, s nem lesz hiány üdítőitalban sem, ebből naponta több mint 220.000 palack áll majd rendelkezésre.
/mti/

bb.2. május 30-a: gyermeknap - változatos műsorok, gazdag programok a kicsinyeknek

1 fe/gk/n/zs

1965. május 17.

május 30-án, a hónap utolsó vasárnapján országszerte megünneplik a gyermeknapot. a legfiatalabbakat a főváros kerületeiben érdekes, változatos műsorokkal köszöntik az idősebbek. a hagyományoknak megfelelően a budapesti nőtanács ezen a napon tízezer gyermeket lát vendégül a vidám parkban. a filmszínházakban gyermekmatinékat rendeznek, a szabadtéri színpadokon - így a margitszigeti kagylószínpadon, a 11. kerületi bartók, a népliget vasas, a városmajori szabadtéri színpadon és másutt - bábelőadások, vidám műsorok, mesedelelőttők szórakoztatják a gyerekeket.
/folyt.köv./

bb.2./ május 30-a: ...1. folyt./ n

a margitszigeti úttörő-stadionban szinte reggeltől estig zajlanak majd a vetélkedők, sportversenyek, a kerületekben pedig aszfalt-rajzversenyeken és roller „sebességi” versenyen mérik össze tudásukat az apróságok. több helyütt ifjúsági könyvsátrakat állítanak fel, s a fiatal könyvbarátok író-olvasó találkozókon ismerkedhetnek meg személyesen kedvenc könyveik szerzőivel. a nevelőotthonok lakóit a nőtanácsok aktivistái, a különböző társadalmi és tömegszervezetek képviselői látják vendégül, a kórházakban pedig a nőszervezet aktivistái mesélelőttöket, vetítéseket rendeznek a gyermekosztályokon./mti/

.-.

bb.3. alsó pannon flóra, mandzsuriai, himalájai növénycsoportok a jeli botanikus kertben

vid/ká/sk/n/cz

1965. május 17.

a vas megyei kám község határában fekvő több mint 120 holdas jeli erdészeti botanikus kert fejlesztésére tervet készítettek. a terv szerint, - amelynek megvalósítását már megkezdtek - a következő években számos külföldi fafaj honosításával kísérleteznek, főként olyanokkal, amelyek hazájukban gyors növekedésükkel tűnnek ki. a növényeket a tájaknak megfelelő csoportokban telepítik, s így néhány év múlva a természetkedvelők észak-amerikai, mandzsuriai, kínai, kisázsiai, himalájai növény, illetve facsoportokat láthatnak. tervezik a mintegy nyolcmillió évvel ezelőtt a tokajhegyaljai megaszón élt és megkövesedett maradványaiából ismert alsó pannon flórának rekonstrukcióját. e korban hazánk területén olyan növények éltek, amelyek ma észak-amerikában, délkelet-kinában találhatóak.

a botanikus kertet átszelő koponyás patak mentén kisebb tavakat létesítenek, amelyek párateltséget biztosítanak a mocsári, vizenyős talajt kedvelő növényeknek./mti/

.-.

-2-

me

bb.4. 4.200 munkahely várja a szünetben a budapesti diákokat

1 vt/tm/n/zs

1965. május 17.

a fővárosi ifjúsági foglalkoztatási és pályaválasztási iroda tájékoztatása szerint a vállalatoktól, üzemektől eddig beérkezett igények alapján mintegy 4.200 budapesti diákot tudnak foglalkoztatni a vakáció idején különböző munkaterületeken, elsősorban az élelmiszer- és az építőiparban, továbbá a mezőgazdaságban. a budapesti konzervgyár például 1.050, - főleg lány - tanulót fogad, a tanácsi és állami építőipar 800, a fővárosi gyümölcs és zöldségkereskedelmi vállalat 600, a fővárosi ásványvízüzem 200, a kőbányai textilgyár pedig 160 diáknak biztosít munkalehetőséget. a fővárosi köztisztasági hivatal mintegy 200 fiatal alkalmaz fűgyomlálásra, s ugyanennyien dolgozhatnak a pestkörnyéki termelőszövetkezetekben, főként a zöldségkertészetben.

az iskolák a fővárosi tanács oktatási osztályához küldik a jelentkezéseket, amely a munkügyi osztályhoz továbbítja. az érdekeltek május 31-ig kapják meg az értesítést arról, hová mehetnek dolgozni. munkahelyről lehetőleg abban a kerületben gondoskodnak, ahol az iskola van, hogy a tanulók ne töltsenek sok időt utazással. munkakönyvet nem kell kiváltaniuk a diákoknak, az iskolában kapott munkavállalási engedély alapján dolgozhatnak. étkeztetésről a vállalat, az üzem, vagy a termelőszövetkezet gondoskodik, fizetésüket, az érvényes bérezési szabályok szerint, egyéenként állapítják meg./mti/

.-.

bb.5. új egészségügyi intézmények budafokon

1 hi/tné/n/zs

1965. május 17.

több új egészségügyi intézménnyel gazdagodik a 22. kerület. még az idén elkészül az új szakorvosi rendelőintézet, amely budafok lakosain kívül hat peremközség betegeit is ellátja. ugyanígy a környező vidék lakóinak ellátását is biztosítja az új tbc-gondozóintézet, amelyet a jövő év első felében adnak át. az intézetben ernyőképszűrő állomást is berendeznek. ezenkívül önálló ideggondozó intézet létrehozását is tervezik./mti/

.-.

-3-

me

bb 6. készülnek a bnv-re a külföldi kiállítók

ö sz/tné/m/vg

1965. május 17.

a budapesti nemzetközi vásáron az idén 34 országból érkeznek kiállítók. huszonöt ország hivatalos részvételével képviselteti magát, a többiből pedig különböző cégek egyéni kiállítóként jelentkeztek. a kiállítóktól kapott információk alapján az mti munkatársa beszámol arról, milyen lesz a vásár Lengyel, jugoszláv, román, svéd, belga, olasz pavilonja.

a lengyel külkereskedelem, - amely már törzskiállítónak számít, miután kilencedik alkalommal vesz részt a budapesti vásáron -, két pavilonban összesen 1420 négyzetméter fedett és 1300 négyzetméter nyitott területen mutatja be exportcikkeit. a kiállító 10 lengyel külkereskedelmi vállalat gépjárműveket, repülőgépeket, bányagépeket, fa- és fémmegmunkáló szerszámgepeket, textilgyári berendezéseket, valamint szivattyukat és kompresszorokat, továbbá orvosi, laboratóriumi, elektromos, elektronikus és nukleáris műszereket mutat be. az egyik pavilonban ipari fogyasztási cikkek kapnak helyet, s minden bizonnyal megnyerik majd a látogatók tetszését a hazánkban már eddig is szívesen vásárolt lengyel szoba- és konyhabutorok, és háztartási felszerelések.

az ez évi vásáron nagy számban vesznek részt a jugoszláv vállalatok; 40 jugoszláv külkereskedelmi vállalat 60 céget képvisel. a kiállítási terület legnagyobb részét ezuttal is a gép- és az elektromosipar foglalja el. a nem szakember vásárlatógatók számára is sok érdekességet tartogat a jugoszláv kiállítás, teljesen berendeznek egy korszerű háromszobás konyhás lakást, a szabad területen pedig felépül egy háromszobás vikendház. jugoszlávia természeti szépségei az ottani üdülési és turisztikai lehetőségeket a vásáron a jugoszláv turisztikai szövetség külön kiállítása szemlélteti.

ezuttal ismét a bnv-hivatalos részvevői között található a román népköztársaság. a román külkereskedelem az idén a budapesti nemzetközi vásáron információs irodát állít fel, ahol megbízottai által képviselve lesz valamennyi román külkereskedelmi vállalat. a szakértők tájékoztatást nyújtanak majd a műszaki és kereskedelmi kérdésekről.

svéd üzleti körökben mind nagyobb jelentőséget tulajdonítanak a magyar piacnak, s erre alapul szolgál az a tény is, hogy 1962 és 1964 között csaknem megkétszereződött a magyar-svéd árucsereforgalom. svéd cégek egyéni kiállítóként már korábban is jelen voltak a budapesti vásárokon, most azonban a kapcsolatok továbbfejlesztése érdekében első alkalommal hivatalos részvevőként jelentkezett svédország. a svéd kiállítók információs irodát létesítenek, ahol a svéd általános exportegyesület szakértői szolgálnak felvilágosításokkal. exportcikkeit műszaki újdonságait, a gépipar különböző gyártmányát husz vállalat küldte el a bnv-re.

/folyt.köv./

8.12/-n

816 Zolt

bb 6. /készülnek ... 1, folyt./ m

a belga külkereskedelmi hivatal második alkalommal rendezi meg budapestén a belga cégek kollektív kiállítását. a hivatalos belga részvétel elsősorban tájékoztató irodából áll. ebben kap helyet a sabena légiforgalmi vállalat kiállítása és az a fotomontázs, amely az antwerpeni kikötő munkáját ismerteti. a pavilonban kiállított 16 belga cég közül 8 a textilipari gépek nagy választékát mutatja be.

az olasz gyárak közül a bnv legjelentősebb kiállítója a torinói fiat művek, amely személygépkocsikon kívül traktort is bemutat. az olasz kiállítási anyag egyébként igen változatos, a nagy ipari gépektől a textilanyagokig, a divatipar készítményeitől az elektronikus gépekig sokféle világszerte ismert terméket tartalmaz. összesen 75 olasz cég küldte el áruait a bnv-re. /mti/

...

bb 7. magyar gumimatrac a norvég tavak jegén - minőségi címkét engedélyeztek svédországban a népszerű cikknek

1 szf/sk/m/vg

1965. május 17.

sikeres üzleti utról érkezett haza az országos gumipari vállalat kereskedelmi igazgatója és a chemolimpex külkereskedelmi vállalat két képviselője. több európai államban, egyebek között, a már 35 országba szállított palma gumimatrac idényének kiterjesztéséről tárgyaltak.

a felfújható gumimatrac a legtöbb országban tavaszi-nyári idénycikk, többször tapasztalták azonban, hogy északon, ahol aránylag rövid a nyár, hosszú a tél, a kirándulók a hideg időszakban is magukkal viszik. mostani utjukon is látták norvégiában - ahol április végén még hideg tél volt, - hogy egy befagyott hó jegét ellepelt autós és repülőgépes kirándulók palma-matracot dobtak a jégre és azon napoztak. a norvégiai és svájci tárgyalások eredményeként 200.000 matrac szállítására kötöttek megállapodást ottani cégekkel az idei őszi-téli szezonra. a felfújható matrac tehát nem nyári idénycikk többé.

külföldi szakkörökben különben a palma-matracot a világ első öt matracmárkája között tartják nyilván és sok más márkánál drágábban vásárolják. a mostani 200.000 -es tételt a tervezettnél 3-5 százalékkal magasabb áron adták el. a svéd állam minőségvizsgáló intézet rendszeres ellenőrzései során olyan jónak találta a magyar gumimatrac minőségét, hogy külön garanciaticimkével való ellátását engedélyezte. a kiváló minőségéről tanuskodik az is, hogy a tavaly exportált matracoknak mindössze 0.5 százaléka ellen merült fel kifogás. /mti/

...

8.30/n

9-2. szf

-5-

bb 9. a kozmosz-holdak kutatási eredményei

i tz sk vm vg 1965. május 17.

a buenos-airesi cospar-kongresszuson, az űrkutatók nagy nemzetközi megbeszélésén többek között átfogó beszámoló hangzik majd el a kozmosz-holdakkal végzett kutatások eddigi eredményeiről is. de az eredmények közül sok már eddig is ismertté vált a szakemberek körében - amint erről dr.almár iván, a fizikai tudományok kandidátusa tájékoztatta az mti munkatársát.

a mesterséges holdaknak ezt a legnépesebb családját annakidején nagyon sokrétű feladatkörrel „alapították”, „rendeltetésük kiterjed a földi mágneses tér, a légkör összetétele, a mikrometeoritok, a nap különböző sugárzásai, a kozmikus sugárzás stb. vizsgálatára. és éppen ez a sokféle feladat tette szükségessé azt a „munkamegosztást, amelynek alapján a család eddig felbocsátott tagjai két kategóriába sorolhatók.

azok a kozmoszok, amelyeknek elnyújtott elliptikus pályája körülbelül 49 fokos szöget alkot az egyenlítővel, meglehetősen hosszú életűek és a 200 és 1600 kilométer közötti magasságban vizsgálják a korpuzkuláris sugárzást. ezeknek a holdaknak két különleges megállapítást is köszönhetünk. felfedezték az ugynevezett braziliai anomáliát, vagyis azt, hogy ott a 600-700 kilométernél magasabb rétegekben elektromosan töltött részecskeáram folyik a földfelszín felé. a világon eddig ismert, igen kisszámú ilyen jelenség közül ez bizonyult a legerőteljesebbnek. erre céloz a hivatalos jelentés fogalmazása is: amikor a holdak áthaladtak ezen a rétegen, a korpuzkuláris részecskeáram annyira megerősödött, hogy a műszer ernyője egyenesen vakító fényben kezdett ragyogni.

e csoport egyik tagja, a kozmosz-5 vitte fel az eddig egyetlen műsziert, amelynek - amint nemrég nyilvánosságra hozták - az egyik amerikai nukleáris robbantás alkalmával a keletkezett hasadási termékeket néhány perccel a robbanás után közvetlenül volt módja észlelni. azok a holdak ugyanis, amelyek ekkor, 1962. július 9-én véletlenül éppen a robbanás hatókörén belül voltak, az erős sugárzás hatására azonnal végleg elnémultak. a kozmosz-5 viszont csak néhány percet később ért oda, s akkor teljes 120 másodpercen át észlelte és jelentette a rendkívül kemény, erős gamma-sugárzást.

az egyenlítővel körülbelül 65 fokos szöget alkotó, csaknem szabályos körpályán közlekedő, rövidéletű kozmoszok viszont nem hagyják el 400 kilométernél messzebbre a földet. várójában a vesztők- és veszhod-kísérletek előkészítői. „próbautjaik”, közben ezért mérik ebben a magasságban a kozmikus sugárzás erősségét. pályájuk alakulásának megfigyelése hozzásegít a föld és a légkör jobb megismeréséhez is. ilyen módon állapították meg például, hogy a 200 kilométer felett elhelyezkedő magaslégkör sűrűsége 1958 óta nagyjából a felére csökkent nyilvánvalóan szoros összefüggésben a naptevékenység fokozatos gyengülésével.
/folyt.köv./

-6-

8.40/-n

8/2 Zela

/bb 9. a kozmosz.....1.folyt./vm

biztosra vehető - mondotta dr.almár iván - hogy a kozmosz-sorozatnak nem értünk még a végére. de már az eddigiek is olyan sok új eredménnyel gazdagították a tudományt, hogy az egymást követő újabb és újabb kozmoszok most már mindinkább specializálódnak, egyre finomabb részletkérdésekre hozzák meg a választ./mti/

- . -

bb 8. balesetet okozott a kiömlő palackgáz - a fővárosi bíróság kártérítési ítélete

i bc tr vm 1965. május 17.

egy esztergomi bisztró konyhájában kicserélték az egyik tüzhely gázpalackját. az üzletvezető-helyettes, miután a friss palack védősapkáját levette, tévesen a palack biztosító szelepeinek zárócsapját csavarta le szabad kézzel, könnyen megethette, mert a zárócsap nem volt kellően meghuzva, vagy egyéb módon biztosítva. a palackból a gáz kiömlött, s a másik tüzhely lángjától meggyulladt. az üzletvezető-helyettes és három vendég akiket a gázömlés megakadályozásához segítségül hívtak, égési sérüléseket szenvedtek.

a bisztrót üzemeltető vállalat a megsérült személyek kárát megtérítette, viszont a nekik kifizetett, mintegy hétezer forintot a palackot forgalomba hozó vállalatától követelte.

a fővárosi bíróság ítéletében kármegosztást rendelt el: 30 százalékban a palack forgalombahozója, 70 százalékban pedig a vendéglátóipari vállalat köteles a kárt viselni. mint megállapította, bár a szabvány nem tartalmaz határozott előírást, hogy a palackot forgalomba hozó vállalat köteles-e a szeleprögzítő csavart biztosítani, mégis elvárható, hogy kellően biztosított palackot hozzon forgalomba. ugyanakkor a bisztró alkalmazottja a legelemibb biztonsági intézkedést mulasztotta el, amikor nyílt láng mellett szerelte a töltött gázpalackot, amelynek a kezelésével tisztában sem volt./mti/

- . -

bb 13. ifjúsági „kulturkombinát”, békéscsabán

vid tné vm fm 1965. május 17.

békéscsabán a közeljövőben minden igényt kielégítő, korszerű ifjúsági „kulturkombinát”, építését kezdik meg. a munkácsy mihály múzeummal szemben az élővízcsatorna festői szépségű partján épül 10 millió forintos költséggel az impozáns épülettömb. többek között 600 személy befogadására alkalmas nagyterem, ifjúsági könyvtár, játéktérmekek, szakköri helyiségek várják majd a látogatókat./mti/

- . -

8.45/-n
9/2 Zela

-7-

bb 11. küzdelem a trópusi penészesedés ellen - magyar eredmények a tropikalizációs kutatásban

t z/sk/m/vg

1965. május 17.

negyven-ötven kémiai elnevezés szerepel már azoknak az anyagoknak a jegyzékén, amelyekkel meg lehet védeni a trópusokra kerülő iparcikkeinket - elsősorban a híradástechnikai berendezéseket - a penészesedéstől. ezeknek a „fungicid”, anyagoknak a kiválogatására irányuló kutatásairól számolt be a híradástechnikai tudományos egyesületben farkas péterné imrik mária, a beloiannisz híradástechnikai gyár mérnöke.

elmondotta, hogy a trópusi viszonyok között sokféle veszély fenyegeti exportcikkeinket. az egyik legsúlyosabb a penész, amely a textília, fa, papír, gumi, szintetikus, stb. anyagu alkatrészeket nemcsak erős savtermelésével vagy azzal teheti tönkre, hogy egyszerűen „felfalja”, őket, hanem pusztítja jelenlétével is, egy nyomtatott áramkört például akár egyetlen századmilliméter vékony penészsál is rövidre tud zárni, hiszen szervezetének legalább 70 százaléka víz. sőt a penész még a számára egyébként megtámadhatatlan fém-, üveg-, stb. alkatrészeket is létrehozhatja az ilyen veszélyes rövidzárlatokat, ha például egy odakerült olajos kéznyomon vagy egyéb szennyezéssel megtalálja létfeltételeit és el tud szaporodni.

a drága berendezéseket elvileg többféleképpen lehet megvédeni a penészesedés ellen. az egyik lehetőség például az, hogy a külvilágtól hermetikusan elzárt mesterséges környezetben a penészgombák számára kedvezőtlen klímával veszik körül őket. de ez drága módszer, és ha a kondicionáló berendezés elromlik, nincs, ami ellenállhatna a penészgombák támadásainak. célszerűbb „tropikalizáció”, a penészölő mérgek alkalmazása, mégpedig akár bevonatként, akár a veszélyeztetett anyagba keverve. nálunk is ilyen irányban folynak a kutatások. tíz év alatt farkasné és munkatársai a különböző anyagok egész sorát vizsgálták meg ilyen szempontból és megállapításukat a klímakamrákban, a valóságosnál is kedvezőtlenebb mesterséges „trópusi”, viszonyok között, nagyon támadó kedvű penészgomba-tenyészetek felhasználásával ellenőrizték. így került fel listájukra az a 40-50 különböző védőszer, amelyről pontosan megállapították, hogy milyen módon alkalmazva milyen védelmet nyújtanak a különböző, elsősorban a híradástechnikában használatos anyagoknak.

a kutatások természetesen tovább folynak, de annyi mindenesetre máris bebizonyosodott, hogy ily módon aránylag olcsó anyagokkal viszonylag drága berendezéseket súlyos károsodások ellen lehet megvédelmezni. /mti/

...-

8.50/-n

-8-

920 100

bb 12. ujvidékre utazik a mohácsi „uj barázda”, termelészövetkezet táncgyűtése

vid tné vm fm

1965. május 17.

az ujvidéki „jovan lazic”, kulturális-művészeti társaság vendégeként május 22-én ujvidékre, a vajdaság székhelyére utazik a mohácsi „uj barázda”, termelészövetkezet táncgyűtése. a társaság elnöke, pedrag kracunov, az idei busójárás alkalmával ismerkedett meg és kötött barátságot a mohácsi termelészövetkezet tancosai-val, akik híven megőrizték a szinompás sokác népviseletet és a baranyai délszlávok évszázados, sajátos népi táncművészetét.

a mohácsi együttes az ujvidéki sportparkban május 23-án sorra kerülő „ifjúsági napja”, kulturális ünnepein is fellép vajdasági körútján./mti/

...-

bb 10. korszerűsítették a balatonfüredi szőlőket - 220 hold régi telepítést alakítottak át gépi művelésre

vid ká sk vm

1965. május 17.

a balaton-part egyik nevezetese szőlőtermő területén, a balatonfüredi borvidéken, ahol korlátozottak a telepítési lehetőségek, a művelési mód átalakításával növelték az öreg szőlők terméshozamát. a balatonaligai állami gazdaság szakemberei két évvel ezelőtt készítették el a füredi borvidék korszerűsítési tervét és ezekben a napokban 220 holdon fejezték be a munkát. kivágták a közbeeső sorokat, s ahol lehetőség volt rá, a hagyományos bakművelést szálvesszősre alakították át. így megteremtették a nagyüzemi termelés feltételeit, gépesíthető a talajmunkák egyrésze és a növényvédelem./mti/

...-

bb 16. hatvanezer tonna szuperbenzin - bevált az első hazai benzinreformáló üzem

vid lk vm ki

1965. május 17.

a komáromi kőolajipari vállalat szőnyi telepén félévvel ezelőtt kezdtek meg a benzinreformáló üzemből a termelési próbákat. az első hazai reformáló kitűnően bevált. a berendezések olyan kifogástalanul működnek, hogy a tervezettnél jóval előbb befejezhetők a próbák és leállítás, utólagos javítások nélkül tértek át az üzemszerű termelésre. a magasfokon automatizált reformálóban, ahol egy központi vezénylőteremből ellenőrzik és irányítják az összes berendezéseket, műszakonként mindössze öten dolgoznak. a modern üzem kis kollektívája hamar elsajátította az új típusú műszerek, automatikák kezelését. a fél év alatt hatvanezer tonna kifogástalan minőségű, magas oktánszámú szuperbenzint termeltek./mti/

...-

9.00/-n

-9-

920 100

bb 15. 7,5 millió forint eredményjavulás a hajdusági állami gazdaságokban

vid/ká/sk/m

1965. május 17.

ez év első negyedévében kedvező változások történtek a hajdu-bihar megyei állami gazdaságokban: javult a gazdálkodási eredmény, több árut értékesítettek, csökkentek a költségek, magasabbak a hozamok. dr. ványi józsef, az állami gazdaságok megyei igazgatója ezzel kapcsolatban elmondta, hogy bár az időjárás nem volt kedvező, mégis sikerült ez év elején lényeges előrehaladást elérni. 1965 első három hónapjában 7,5 millió forint eredményjavulást összegeztek a múlt esztendő hasonló időszakához viszonyítva. a sok összetevő közül első helyen a húsok növekedését kell kiemelni. a tehénészet kivételével minden ágazatban felülmúlták a korábbi szintet. különösen szembetűnő a változás a sertéshizlalásban, s ez azért is lényeges, mert a megye állami gazdaságaiban az év első három hónapjában 40.000 sertést hizlaltak. havonta darabonként 1,5 kilóval volt nagyobb a gyarapodás, s ez negyedév alatt 180.000 kiló többletsúlyt jelent. egy kiló sertéshúst 44 dekával kevesebb takarmánnyal állítottak elő, ami 5200 mázsa abraktakarmány megtakarítását jelenti. az önköltség csökkentésében is kedvezőek az eredmények. egy liter tej 22 fillérrel volt olcsóbb, a szarvasmarha-hizlalás 2 forint 54 fillérrel, a sertéshizlalás pedig 2 forint 27 fillérrel került kevesebbe kilónként, mint tavaly. ez év első negyedében csaknem 30 százalékkal több húst adtak el a gazdaságok, kereken 7500 mázsával többet, mint a múlt év hasonló időszakában.

a változás elsősorban az emberek ezreinek jobb, gondosabb munkájával magyarázható. a dolgozók körében könnyen kiszámítható és érthető, az olcsóbb és jobb minőségű végtermék előállítására serkentő anyagi ösztönzést vezettek be. komplettiroztak több gazdasági központot, s megkülönböztetett módon segítették a gyenge üzemet. a rendkívüli időjárás, a sok eső, a munkák elhuzódása miatt az állattenyésztésben, de főként a növénytermesztésben az eddigiektől eltérő intézkedéseket fogantatosítottak. csaknem 6000 holdon termelnek silókukoricát sűrű sortávolságra ültetve, hogy a csapadékos időjárást kihasználják, s nagymennyiségű zöldtakarmányt raktározhassanak el. a kukorica vegyszeres „kapálását”, a várható nagyobb mértékű gyomosodás miatt kiterjesztik. a nagykiterjedésű legelőkön szervezték a legeltetést és több ezer holdon le is kaszálják a fűvet. /mtl/

-.-

9.46/-n

-10-

10-2ai

bb 14. bevált a léghűtéses kutatófurás

vid lk vm ki

1965. május 17.

a geológiai kutatásoknál felhasznált furóberendezések forgórészeit különleges összetételű folyadékkal hűtik és ezzel távolítják el a furófej közelében összegyűlő kőzettörmelékét is. a várpalotai kutató-furó vállalatnál a hagyományos módszer helyett újat próbáltak ki. ennek lényege, hogy víz helyett levegővel oldják meg a hűtést és a törmelék eltakarítását. ezt a módszert kedvezőtlen geológiai viszonyok esetén alkalmazzák, amikor a vízáteresztő rétegek pillanatok alatt elnyelik a folyadékot.

a léghűtéses mélyfuráshoz nagyobb teljesítményű kompresszorra van szükség, amely legalább hat atmoszféra nyomással levegőt pumpál a száz méternél nem nagyobb mélységben működő furószerkezethez. nagyobb mélységű furással egyelőre nem próbálkoztak meg, miután ehhez különleges légsűrítő berendezés szükséges, de a szakemberek szerint erre is van lehetőség.

az új rendszerrel történő kutatófurások, amelyeket eplény környékén végeztek, beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. /mtl/

-.-

bb 17. kirándulások, szabadtéri vetítések, vendégszereplések a szabolcsi művelődési házak nyári programjában

vid tné vm fm

1965. május 17.

a szabolcs-szatmár megyei művelődési házakban nyáron sem szünetel a népművelési tevékenység, csupán e munka formái változnak, jobban alkalmazkodnak a dolgozók igényeihez. a nyári népművelési programban első helyen a szabadtéri rendezvények szerepelnek. a művelődési házak azon fáradoznak, hogy minél több kirándulást bonyolítsanak le. a kiránduló csoportokat olyan helyekre irányítják, ahol történelmi, irodalmi, művészettörténeti, botanikai nevezetességekkel ismertethetik meg a résztvevőket. a múlt évi tapasztalatok alapján az idén több községben tartanak szabadtéri ismeretterjesztő filmvetítést. az eddiginél szélesebb körben szervezik meg a szabadtéri televíziónézést is.

a nyári népművelési programhoz tartozik még, hogy a nyíregyházi józsef attila megyei művelődési ház színjátszó és bábcsoportja azokat a községeket és tanyai településeket keresik fel műsorukkal, amelyeket télen gépjárművekkel nem tudnak megközelíteni. június végén jelentős esemény színhelye lesz nyíregyháza: a művelődési ház énekkara tizéves jubileumát ünnepli. az ünnepi hangversenyen fellép a diósgyőri munkáskórus, a kiskvárdai pedagógus énekkar, a debreceni kodály kórus és egy fővárosi énekkar is. a kórusokat bárdos lajos kossuth-díjas zeneszerző, karnagy vezényli. /mtl/

-.-

9.50/-n
10-2ai

-11-

bb 18. zsebkendő hatvan országba győrből - ruzskendő nőknek

vid lk vm ki

1965. május 17.

több újdonsággal jelentkezik a piacon, elsősorban a külföldi piacon, a győri textilipari vállalat.

a divatos, sötét színű romeo elnevezésű férfi zsebkendő gyártását a múlt évben kezdték meg és elnyerték vele az év legszebb terméke címet. százas finomságú, fésült pamutfonalból bordó, négerbarna, sötétkék, sötétzöld színekben igen szép mintázással készül. jó minőségét kellemes fogása is mutatja. a diana női zsebkendőt a legfinomabb 145-ös fonalból pasztell színekben, nagy választékban gyártják. a zsebkendők legnagyobb része exportra kerül. a világ különböző részeibe, mintegy hatvan országba szállít tarkán szőtt zsebkendőt a győri textilipari vállalat.

másik újdonság a ruzskendő. még nem került forgalomba, mintakotlekcióját azonban izléses műanyagtasakban már összeállították. a szájrúzs különféle színeiben szőtt kendőcskék kisebbek a női zsebkendőnél és arra való, hogy a zsebkendőt megkíméljék a ruzsos szennyeződéstől. a hungarotex külkereskedelmi vállalat bekérte a mintákat és remélni lehet, hogy magyar ötlet nyomán a ruzskendő elterjed a világpiacra./mti/

- . -

bb 19. hétszáz holdas rizstelep létesül apajon

vid gö vm ká

1965. május 17.

apajon a kiskunsági állami gazdaságban befejezéséhez közeledik a 700 holdas rizstelep építése. a területen 23, kubányi rendszerrel művelhető, 30 holdas táblát alakítanak ki. az építkezéshez tavaly láttak hozzá. azóta 430.000 köbméter földet mozgattak meg, 250 köbméter betonból készítették átereszeket, zsilipeket és 24 öntöző csatornát építettek. a nagyteljesítményű földgépek májusban befejezik munkájukat. az év végére elkészülő négy vízkiemelő berendezés segítségével másodpercenként 2400 liter vizet juttatnak majd a termőterületre. a 700 holdas telepen a jövő tavaszon vetnek először rizst. /mti/

- . -

9.58/-n

bob Zelné

-12-

bb 20. alkalmazkodik az iparosodáshoz a várpalota-környéki mezőgazdaság

vid/ká/sk/m

1965. május 17.

az utóbbi években az ország egyik jelentős iparvidékévé fejlődött várpalotának és környékének termelőszövetkezetei felkérték a keszthelyi agrártudományi főiskolát: készítsen részükre olyan tervet, amely megfelel sajátos közgazdasági és természeti viszonyainak. a most elkészült tervezet szerint a termelési szerkezetet alaposan meg kell változtatni, mert a szövetkezetek még ma is a hagyományosan kialakult, az ipartelepítés előtti gazdálkodási ágakkal foglalkoznak. a keszthelyi szakemberek megállapították, hogy a szarvasmarhaállományra kedvezőtlen hatással van a füsttel szennyezett levegő, emiatt csökken az állatok tej- és húshozama. a termelőszövetkezetek ezért fokozatosan áttérnek az igénytelen, kevésbé érzékeny juh- és sertéstenyésztésre. a növénytermelés szerkezetét elsősorban közgazdasági tényezők miatt alakítják át: a munkaigényes kapás-növények helyett nagyobb területen természetnek majd gabonaféléket, az így felszabaduló munkaerő egy részét viszont az iparvidéken jól értékesíthető zöldségfélék termelésében foglalkoztatják. /mti/

- . -

10.00/-n

bb 21. hétfő reggelre 12 centiméterrel apadt a víz budapestnél - mintegy 2500 homokzsákkal erősítették a gátakat

1 sb lk vm

1965. május 17.

vasárnap estére budapestnél 703 centiméteres vízállással tetőzött a duna árhulláma, de hétfő reggel 9 órára már 12 centiméterrel apadt a víz. a fővárosi tanács árvízvédelmi szolgálatának irányításával a hajógyári sziget északi csucsánál homokzsákokkal erősítették a gyári lakótelepet védő gátakat. kisebb védekezési munkára került sor a harmadik kerületi zenta utcánál is. az árvízvédelmi szolgálat intézkedésére hétfő reggelig mintegy 2500 homokzsákkal erősítették meg a víztől veszélyeztetett szakaszokat. budafokon a víz elérte a kutyavillát, s a ház lakóit átmenetileg szükséglakásban helyezték el. a dombóvári ut 43 számú házat is annyira megközelítette a víz, hogy ha további 5-10 centiméterrel még emelkedik, akkor ezt az épületet is ki kellett volna üríteni. a fővárosi csatornázási művek már több mint harminc helyen zárta le zsilippel a csatornák és a csapadéklevezető árkok torkolatát, s most óránként 3500 köbméter szenny- és csapadékvizet emel át a dunába.

a főváros alatti duna-szakaszon tovább árad a folyó. mohácsnál már 10 centiméterrel meghaladta a másodfoku készüeltség elrendelésére meghatározott 800 centiméteres szintet. így hétfő reggeltől a mohács és a déli országhatár közötti szakaszon másodfoku készüeltség őrzi a töltéseket. a duna a magyar szakaszon budapestig apad, s a fővárosnál keddre még további néhány centiméterrel süllyed a víz szintje. az ausztriai területen azonban a hóolvadás és a csapadék hatására újabb árhullám indult el, de valószínűleg nem éri el az előző áradás szintjét. /mti/

- . -

10.30/-n

-13-

a szerkesztőségek figyelmébe!

m/

1965. május 17.

vasárnapi bb 33. sz. /,,vasárnap ünnepélyesen átadták a balatonszéplaki .../ ,, című hírünk első bekezdésének utolsó mondata helyesen: „... ott voltak Jean Maurice Hermann a nemzetközi újságíró szervezet elnöke, a Lekszaan - der Jefremov a nusz titkára, valamint... /stb. /mti/

-14-

bb 22. két autóbusz-baleset zuglóban

tné vm zs

1965. május 17.

a tizennegyedik kerület, kerepesi ut és hungária körút kereszteződésénél Birkás István 43 éves autóbuszvezető egy 55-ös autóbusszal nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy hév szerelvényvel. a baleset következtében az autóbusz utasai közül 10-en könnyebben megsérültek. a mentők elsősegélyben részesítették őket. a rendőrség Birkás Istvánt őrizetbe vette, vezetői igazolványát bevonta.

a tizennegyedik kerület Szentmihályi ut és Kerepesi ut torkolatánál Garajszki János, 22 éves autóbuszvezető 31-es jelzésű autóbusszal nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy hév szerelvényvel. a baleset következtében az autóbusz utasai közül hatan könnyebben megsérültek. a rendőrség Garajszki Jánost valamint Márta Mihály 56 éves sorompóort - aki nem biztosította a hév áthaladását - szintén őrizetbe vette./mti/

bb 25. tanácsülés Dunaujvárosban

vid lk vm ki

1965. május 17.

hétfőn délelőtt ülést tartott a Dunaujvárosi városi tanács. megtárgyalták a Ságvári városnegyed helyzetét és problémáit. bejelentették, hogy az idén befejezik a tízezer lakosú városnegyed távfűtési és gázhálózatának építését. jövőre ABC-áruházat építenek a városnegyedben. a tanácsülés megtárgyalta a hazafias népfront bizottságának a városnegyed tizennyolc tanácsstagjának munkájával kapcsolatos jelentést is, majd elfogadta Dunaujváros 1965. évi végleges költségvetését. a tanács határozatában utasította a végrehajtó bizottságot, hogy a költségvetés keretén belül is szerezzen érvényt a takarékosági intézkedéseknek./mti/

bb 29. virágzik az akác a Tisza vidékén

vid ká tr vm

1965. május 17.

a Tiszavidéki akácokban megjelentek az első fürtös virágok, megkezdődött a méhészek igazi szezonja. jelenleg öt-hatezer méhcsaládot vándoroltatnak a gyümölcsösök kertekben és az akácokban. az idején akác-virágzás a gyümölcsösökhöz hasonlóan gazdagnak ígérkezik./mti/

12.50/-n
1302 Leli

-15-

bb 23. üzletfosztogatók, taxisofőr támadók a bíróság előtt
t bc/gg/m/zs 1965. május 17.

Üzletfosztogatók taxisofőr támadók bűnügyének tárgyalását kezdte meg hétfőn a fővárosi bíróság. a vádlottak: mérő zoltán és váradi andor büntetett előéletű segéd munkások. a két fiatalember ez év januárjában ismerkedett meg. többször találkoztak és beszélgetés közben szóbakerült, hogy pénzt kellene szerezniük. váradi javaslatára betörték a 13. kerületi béke uton egy cukrászdába s onnan készpénzt és nagymennyiségű süteményt vittek magukkal. amikor a lopott pénz elfogyott mérő indítványozta, hogy raboljanak ki egy taxisofőrt. megbeszélték a támadás részleteit, majd éjjeltájban a lenin köruton megállítottak egy taxit. az egyik sötét, a késői órákban rendszerint teljesen kihalt angyalföldi utcába vitték magukat. mérő - az előre készletbe helyezett késsel - hátulra, társa a sofőr mellé ült. amikor a gépkocsit megállították és fizetni kellett volna, mérő kétszer megszúrta a sofőrt. a vezető, bár sérülése súlyos volt, kiugrott a kocsiból, a támadók pedig megfutamodtak. néhány nap múlva, váradi kezdeményezésére, egy trafikba törtek be, s készpénzt, nagymennyiségű cigarettát, csokoládét és különféle használati cikkeket loptak el, mintegy három és fél-ezer forint értékben.

az ügyben előreláthatólag pénteken hirdet ítéletet a bíróság. /mti/

...

bb 24. nagyjavítás kezdődött hétfőn a salgótarjáni acélárugyárban

vid/lk/m/ki 1965. május 17.

a salgótarjáni acélárugyárban hétfőn reggel a tmk dolgozói, szerelőbrigádjai vették birtokukba az acélöntödét. a két hétre tervezett nagyjavítás idején kijavítják, felújítják a kemen céket és kisebb módosításokat is végrehajtanak az acélöntőde berendezésein. a javítási munkában az öntőde dolgozói is segítenek, s így előreláthatóan a tervezettnél egy-két nappal előbb befejezik.

az öntőde májusvégi üzembehelyezése után készítik elő a többi üzem szokásos évi nagyjavítását. /mti/

...

12.58/-n
1204 Leli

-16-

bb 26. vetési rekord a lajtahansági gazdaságban
vid ká tr vm 1965. május 17.

az ország legnagyobb kukoricatermelő gazdaságában, a lajtahansági állami gazdaságban csaknem tízezer holdon kellett földbe tenni az idei tavasszal a kukorica vetőmagját. az árvíz ennek a gazdaságnak a határát sem kerülte el és az állandó esőzések félbeszakították a megkezdett munkát. csak háromhetes kényszerpihenő után akaszthatták ismét a vetőgépeket a traktorok után. ekkor azonban minden erőt latba vetettek, a huszonhét vetőgép naponta több mint 600 holdon tette földbe a magot. így hétfő estére gyakorlatilag végeztek az 5,700 hold szemre és a négyezer hold silónak természetű kukorica vetésével.

a gazdaságban még nem fordult elő, hogy ilyen hatalmas területen tizenegy munkanap alatt végeztek volna a kukorica vetésével. /mti/

...

bb 27. ültetik a szegedi fűszerpaprikát

vid ká sk vm 1965. május 17.

a 7200 holdas szegedi paprikatermelő körzetben megkezdődött a fűszernövény palántáinak kiültetése. eddig az állandó esőzések és a májusi fagyveszély miatt vártak a munkával. régebben a palántázás a legkimerítőbb mezőgazdasági munkák közé tartozott. ma a békés és csongrád megyei paprikatermelő tsz-ekben csaknem 200 ültetőgép könnyíti a munkát. a nagy táblákon mindenütt ezekkel dolgoznak, s kézi erőt csak kisebb, főként a tavasszal vízállásos délalföldi területeken vesznek igénybe. az agrotechnikában is fejlődés tapasztalható: a palánták 45 százalékat nevelték elő melegágyakban. a tájkörzetben csaknem 800 millió fűszerpaprika palántát ültetnek ki május és június hónapban. /mti/

...

bb 28. üzembe helyezték a villanypásztorokat szolnok megyében

vid ká tr vm 1965. május 17.

május közepére, a csapadékos tavaszi időjárás hatására dus fűtermés takarja a nagyüzemi legelőket szolnok megyében. megyszerte kihajtották az állatokat, megkezdődött a zöldtakarmány etetése. ez ideig mintegy harminc villanypásztorot helyeztek üzembe. a technikai eszközök segítségével szakaszos módszerrel használják ki a legelőket. a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézet gazdaságában megkezdték a legelők öntözését is. a kihajtott szarvasmarhaállomány a szikes ösgyepen is bőséges táplálékot talál. a gondosan műtrágyázott és öntözött legelőkön kétszáz mázsa körüli holdankénti takarmányterméssel számolnak. tizenhárom hold rét, ötven szarvasmarha egész évi takarmányellátását biztosítja. /mti/

...

13.06/-n
1310 Leli

-17-

bb 30. időjárásjelentés

tr vm

1965. május 17.

a meteorológiai intézet jelenti 1965 május 17-én, hétfőn délben:

a meleg idő tovább tart

európa délnyugati és észak-keleti részei között nagy hőmérsékleti különbségek alakultak ki. finnországot és a szovjetunió európai területének észak-keleti felét hideg, sarkvidéki levegő árasztotta el, erős szelek kíséretében. így itt nagykiterjedésű havazások vannak és napközben is csak egy-két fokkal emelkedik 0 fok fölé a hőmérséklet, hajnalban pedig mínusz 4-6 fokos fagyok keletkeznek. ugyanekkor délnyugat-európában tovább folytatódik a meleg, nyári idő, záporokkal, zivatarokkal. a hőmérséklet legmagasabb értékei elérik a 25-30 fokot és hajnalban sem süllyed a hőmérséklet higanyszála 14-18 fokra alacsonyabbra.

házunkban tegnap változó mennyiségű felhőzet volt. többfelé esett az eső és keletkeztek zivatarok. a lehullott eső mennyisége mátészalkán elérte a 33, csengeren pedig a 37 millimétert. napközben a hőmérséklet 19-26 fokig emelkedett. ma hajnalban az ország területén 9-14 fokig hűlt le a levegő. ma országszerte tovább folytatódik a meleg idő, a hőmérsékletek már délelőtt elérték a 22-24 fokot.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 18.2 fok volt, a sokévi átlagnál 1,3 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, nem változik.

várható időjárás kedd estig: változó mennyiségű felhőzet, többfelé, főleg holnap záporos, zivatar. mérsékelt nyugati, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-16, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 22-26 fok között.

a duna vízállása budapestnél 694 cm./mti/

- . -

13.22/-n

1326 Zdr

-18-

bb 31. ankétot rendeznek a munka közben rendszeresített pihenőkről

t tz sk vm vg

1965. május 17.

kedden a technika házában különböző üzemek igazgatói, főmérnökei és közgazdászai találkoznak a munka-élettan, a munkalélektan és az üzemi szociológia szakembereivel a mtesz ipargazdasági bizottságnak és a szot munkavédelmi osztályának ankétján. a munkaközi pihenőknek a termelésre, de főképpen a dolgozó emberre gyakorolt hatásait tárgyalják meg.

az ankét témájáról és jelentőségéről hétfőn délelőtt tájékoztatták a sajtó képviselőit a megbeszélés rendezői. amint elmondották, az ankéton részben az elméleti kutatások eredményeit, részben azokat a hazai és külföldi tapasztalatokat vitatják majd meg, amelyeket a munka közben rendszeresített pihenőkkel szereztek eddig. a legtöbb munkaterületen ugyanis - természetesen a munka jellegét illetően - ezek a rövid, néhány perces, legfeljebb negyedórás közbeiktatott pihenők az elfáradás megakadályozásával nemcsak a dolgozók közérzetét, valamint fizikai- lelki állapotát javítják meg, hanem növelik a munka termelékenységét is és - ami a legfontosabb, nagymértékben csökkentik az üzemi balesetek veszélyét.

az ankét célja mindenekelőtt az ipar vezetőinek figyelmét ráirányítani azokra az előnyökre, amelyeket ezzel a módszerrel bizonyos területeken máris elérték, másutt pedig a megfelelő, gondos előkészítés után bizonyára szintén elérhetnének./mti/

- . -

bb 33. elkészültek az idei első lakások zalaegerszegen

vid lk vm ki

1965. május 17.

zalaegerszegen hétfőn több mint egy hónappal a tervezett határidő előtt befejezték az idei első harmincöt lakásos ház építését. a második harmincöt lakásos épületet a jövő hónap közepén csaknem kéthónapos határidő-rövidítéssel adják át.

a lakóházak építési idejének ilyen arányú csökkentését az tette lehetővé, hogy az év elején tovább gépesítették a különböző munkafolyamatokat és központi betongyárat létesítettek./mti/

- . -

14.23/-n

1426 Zdr

-19-

bb 34. tudományos ülészak a műszeripari kutató intézet 15 éves fennállása alkalmából

t tz sk vm vg 1965. május 17.

hétfőn délelőtt a technika házában megkezdődött a műszeripari kutató intézet 15 éves fennállása alkalmából rendezett háromnapos tudományos ülészak.

fischer imre a kgm műszeripari igazgatósága vezetőjének megnyitója után bóhm istván, a jubiláló intézet igazgatója vázolta a 15 év fejlődését.

elmondotta többek között, hogy az intézet, amely annakidején 100 fővel kezdte munkáját, ma már ötszáz dolgozót foglalkoztat. feladata kezdetben még csak az volt, hogy minél gyorsabban minél több gyártható és eladható típust adjon a műszeriparnak. akkoriban tehát az intézet inkább csak fejlesztéssel foglalkozott. azóta azonban - elsősorban a műszeripar fejlődése folytán - az intézet teendői mindinkább a valódi kutatás felé tolódtak el. az intézettől az ipar egyre több prototípus-érett műszer kidolgozását várja, az export-szemponatok pedig azt követelik meg, hogy a műszeripari kutató intézet szellemi termékei minden tekintetben versenyképesek legyenek a világpiacon is.

kutató munkájuk eredményeit jellemzi, hogy eddigi 450 kutatásuk közül 170-nek a termékét az ipar ma már sorozatban gyártja, 200-at pedig más módon hasznosít. a másfél évtized alatt az intézet 99 szolgálati találmányt jelentett be és 47-re már meg is kapta a szabadalmat.

a tudományos ülészakon az intézet munkatársai 26 szakelőadásban számolnak be eredményeikről és még folyó kutatásaikról. a tanácskozás szerdán a délutáni órákban fejeződik be.

a tudományos ülészakkal egyidejűleg ugyancsak a technika házában kiállításon mutatják be az intézet által kidolgozott műszereket.
/mti/

- . -

15.20/a

- 20 -

bb 36. szücs jános filmrendező

k fm vm fm 1965. május 17.

„szomjuság„ című alkotása a közelmúltban lezajlott második miskolci filmfesztiválon 5000 forintos díjat nyert a rövid dokumentumfilmek kategóriájában./mti/

- . -

bb 32. több utat és hidat már újjáépítettek vas megyében

vid lk vm ki 1965. május 17.

vas megyében a kpm közuti kirendeltségének kezelésében levő hidak közül az árvíz huszonháromat semmisített, illetve rongált meg. az utak negyvenkét helyen szenvedtek kárt. rum és kám között például egy negyvenhét méter hosszú hidat mosott el az ár. helyén ideiglenes hid épült. kisnyomnál a sorok patak rongálta meg a hidat. itt a közlekedés zavartalan lebonyolítására ideiglenes terelőhidat építettek. sorkikápolnánál egy négy méter hosszú hidat vitt el a víz. az építkezést már itt is megkezdték s a napokban be is fejezik.

hegyfalu és tompaládony között a 84-es számú uton két téglaboltozatu hidat már újjáépítettek, s átadtak a forgalomnak. épül az új hid perenyén is. gyanógeregyénél a sorok patak két hidat mosott el, s átszakította az uttést töltését is. ez az ut hosszabb ideig járhatatlan lesz, mert itt nagyobb méretű munkákra van szükség.

szorgalmasan dolgoznak az utak helyreállításán is. számos utvonalon már befejezték az utjavítást, s mindenütt folytatják a helyreállítási munkákat./mti/

- . -

bb 40. skandináv országokban vendégszerepel a pécsi balettegyüttes

vid j vm fm 1965. május 17.

a pécsi nemzeti színház balettegyüttese skandináviai vendégszereplésre utazott. kéthetes turnéjuk első állomása a svédországi göteborg, majd a norvégiai bergenben lépnek fel. a skandináv országokban összesen öt előadást tartanak, június közepén pedig romániai vendégszereplésre utaznak./mti/

- . -

15.30/a

- 21

bb 35. megkezdődött a magyar altajisták konferenciája

ms/gg/s zs cz

1965. május 17.

hétfőn a magyar tudományos akadémián megkezdődött a magyar altajisták háromnapos konferenciája.

németh gyula akadémikus bevezető szavai után ligeti lajos, a magyar tudományos akadémia alelnöke megnyitóiban rámutatott, hogy az altajisztika a magyar orientalisztika egyik legrégebbi ága, olyan népek nyelvét, történetét, irodalmi- és néprajzi emlékeit kutatja, amelyek a magyar nép nyelvével és történetével közvetlen vagy közvetett kapcsolatban állnak. ennek a tudományágnak számos kimagasztó képviselője már a múltban az ország határain kívül is elismerést szerzett a magyar tudományoknak.

az ideai seregszemlén a magyar altajisták számbaveszik az altaji nyelvek - a török, mongol és mandzsu-tunguz nyelvcsoporthoz - szókészletének vizsgálatában elért hazai eredményeket és a további tennivalókat.

a megnyitó után megkezdődtek az előadások, amelyek az altajisztikai kutatás egyes fontos feladatairól, eredményeiről számoltak be. németh gyula akadémikus a magyar nyelvnek a bolgár-törökök ácsmesterségére vonatkozó régi török jövevényszavait elemezte, ligeti lajos akadémikus a török és a mandzsu-tunguz nyelvek etimológiai szótárairól, kara györgy, a mongol szókincs történetéről és etimológiai szótáráról adott elő.

délután fokos-fuchs dávid az urali és altaji nyelvek szóösszetételeiről, bárcki géza akadémikus a magyar nyelv régi török jövevényszavairól, k. palló margit a magyar „arat”, „ige” eredetéről, fekete lajos török helynevekben előforduló számnevekről tartott előadást. az előadásokat vita követte.

a konferenciát kedden folytatják./mti /

..

bb 38. a szerkesztőségek figyelmébe !

s/bs

1965. május 17.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk fehér lajosnak, a minisztertanács elnökhelyettesének a békés megyei kétsopronyi dózsa termelőszövetkezet zászló átadási ünnepségén elmondott beszédének rövidített változatát. az ünnepség keretét május 16-1, vasárnapi bb 34.sz. alatt közöltük./mti /

x x x

/folyt.köv./
15.30/s

- 22 -

bb 38./ fehér lajos beszéde / 1.folyt./s

vid/gg/s bs

- husz évvel a második világháború befejezése után újból a békét fenyegető támadásnak lehettünk szemtanúi a világ különböző pontján - mondotta fehér lajos, majd így folytatta :- ma ismét az a kérdés áll a világ előtt, hogyan háritsa el az új háborút, amely termonukleáris katasztrófát zudíthat az emberiségre. az egész haladó emberiséget felháborítja az amerikai egyesült államok imperialistáinak agressziója délkelet-ázsiaiában.

- kormányunk - népünk akaratát teljesítve - lehetőségeinkhez képest minden erkölcsi, anyagi és egyéb segítséget megad a vietnami testvéreinknek - hangsúlyozta fehér lajos, majd utalva a kormány nyilatkozatára, így folytatta : - szükség esetén a vietnami demokratikus köztársaság kormányának kérésére a magyar kormány hozzájárulását adja ahhoz, hogy vietnamba utazhassanak azok a magyar állampolgárok, akik nemes, internacionalista érzésként vezetettve, szívük parancsára, önként részt kívánnak venni a vietnami nép jogos ügyéért, szabadságáért, függetlenségéért vívott harcban. a magyar nép mindig felemeli szavát az agresszió ellen - hangsúlyozta a minisztertanács elnökhelyettese. ezután a magyar mezőgazdaság kérdéseiről beszélt.

- jó három év telt el azóta, hogy befejeztük a falu szocialista átszervezését. a három év tapasztalata alapján meggyőződéssel mondhatjuk - mert megfelel az igazságnak - hogy fiatal szocialista mezőgazdaságunk kiállta a próbát. a mezőgazdaság teljes termelése a kezdeti nehézségek és az utóbbi évek kedvezőtlen időjárása ellenére 1961 óta 10 százalékkal emelkedett.

- a magyar mezőgazdaság produktumát jól lehet mérni azon, hogy az alapvető cikkek közül ma jóval többet fogyaszt a lakosság, mint bármikor. mindemellett nemcsak a belső fogyasztásra termelünk ma lényegesen többet, hanem exportra is.

a mezőgazdaság 1964. évi eredményeiről szólva fehér lajos elmondotta, hogy mezőgazdaságunk összes termelése 1964-ben az előző évhez képest 3.9 százalékkal emelkedett, ezen belül a termelőszövetkezeti gazdaságoké 8.8 százalékkal. az összes állami felvásárlás több mint 4 százalékkal nőtt, a termelőszövetkezeti gazdaságok viszont az előző évinél 1.1 százalékkal több terméket értékesítettek az állami felvásárlás szerveinél.

/folyt.köv./
15.38/s 16.10.64

- 23 -

a termelőszövetkezetek vagyona egy év alatt egyötödével növekedett, s elérte a 45 milliárd forintot. ennek már valamivel több, mint a fele tehermentes, tiszta vagyon. tovább emelkedett a szövetkezetek anyagi, műszaki ellátottsága. 1964-ben jövedelmük 20 százalékát fordították felhalmozásra. saját erőből több mint kétmilliárd forintot ruháztak be.

az állatállomány az utóbbi években jelentősen fejlődött. az ország szarvasmarha állománya - a márciusi reprezentatív állatszámolás előzetes adatai szerint - az idei tavaszon 81.000 darabbal több volt, mint tavaly ilyenkor. különösen biztató jel, hogy a tehenek száma is 32.000 darabbal nőtt. sertésállományunk 605.000 darabbal több, mint egy évvel korábban, s elérte az utóbbi évek legmagasabb szintjét.

fehér Lajos ezután békés megye mezőgazdasági eredményeiről beszélt. elismeréssel szólt a kitüntetett termelőszövetkezetek

- örömmel állapíthatjuk meg, hogy a kétsopronyi dózsa tsz eredménye megyei viszonylatban a legjobbak közé tartozik. itt tavaly 15,7 mázsa volt a buza holdankénti termése. kiváló eredményt értek el kukoricából is: 26 mázsa szemes termésátlagokkal az ország legjobb kukoricatermesztői közé verkedtek fel magukat. erre büszkének lehetnek. kukoricából a megyében tavaly 19,9 mázsa termett holdanként, ez a szint jobb, mint az országos átlag, de békés megye adottságai között a jövőben ennél is jobb eredményeket lehet elérni.

ezután a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről szólott a minisztertanács elnökhelyettese és külön felhívta a figyelmet arra, hogy a csapadékos időjárás következtében a vetésben történt elmaradás miatt nagy gondot kell fordítani a takarmánybázis növelésére, elsősorban a kukorica termesztésére. hangsúlyozta, hogy az elmaradást - ha a többi munkát idejében elvégzik - be lehet és be is kell hozni.

befejezésül fehér Lajos gratulált a kétsopronyi dózsa tsz tagjainak a jó eredményekhez és további sikereket kívánt.
/mti /

--

15.42/s 16¹⁰ PA

- 24 -

bb. 37. mérleg: két év művészeti munkája - a művészeti szakszervezetek szövetségének vezetőségi ülése

t/tf/tr/a/-cz

1965. május 17.

négy esztendőszak első ,, félidejének,, munkáját értékelték hétfőn a művészeti szakszervezetek szövetségének kibővített vezetőségi ülésén, amely a szövetség ötödik - 1963 februári - kongresszusán hozott határozatok végrehajtását tárgyalta. az építők szakszervezetének székházban rendezett tanácskozás elnökségében helyet foglalt gertler viktor kossuth-díjas érdemes művész, a filmművészek és filmalkalmazottak, ungvári lászló, kossuth-díjas érdemes művész a színészek, gács rezső/rodolfo/ az artista-művészek szakszervezetének elnöke. tardos andrásnak, a magyar rádió és televízió szakszervezete elnökének megnyitóját követően vass imre, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára összegezte az elmúlt két esztendő eredményeit a művészeti életben, majd kitért a művészek politikai, ideológiai tájékoztatására is. e tekintetben probléma, hogy nincs megfelelő központi helyiség, ahol nagyobb rendezvényeket, ankétokat tarthatnának - a rátkai márton színészklub nem tudja meradéktalanul betölteni a felújítás alatt álló fészkek klub szerepét. eredményesen működnek viszont a politikai iskolák, számuk az ötödik kongresszus óta 25-ről 55-re emelkedett, s örvendetes, hogy közülük 33 a vidéki szórakoztatózenészek és moziüzemi dolgozók ismereteit gyarapítja. a szakszervezeti szakmai elnökségek a művészeti felsőoktatási intézmények és középiskolák szakszervezeti bizottságainak tájékoztatására állandó bizottságot hoztak létre. a fiatal művészek hatékonyabb világnézeti, esztétikai nevelése érdekében szorosabbra fűzik a kapcsolatokat az ifjúsági szervezetekkel. a megfelelő iskolai végzettséggel nem rendelkező művészeti dolgozók - különösen filmesek, artisták, színházak műszaki személyzete - részére megteremtik a lehetőségek szakmai tudásuk bővítésére szervezett oktatás keretében. új színpont - az egyéb területekhez hasonlóan - a művészeti intézményeknél is kibontakozó szocialista brigádmozgalom. hasznos segítő példaként az öntevékeny művészeti együttesek, amelyek bekapcsolódnak a szocialista brigádok életébe.

vass imre ezután a művészek mind nagyobb társadalmi megbecsüléséről szólt. egyebek között megemlítette, hogy 1963 óta 21-en kaptak kossuth-díjat, 17-en kiváló, 45-en pedig érdemes művész kitüntetésben részesültek, jászai-, erkel-, liszt-, munkácsy - és balázs béla-díjat 150-en nyertek, 22 szot- művészeti díjat ítélték oda. ,, kiváló vállalat,, címmel tüntették ki a vidám parkot, az iparművészeti vállalatot és a békés megyei moziüzemi vállalatot.

/ folyt.köv./

16.--/-. szb

-25-

bb. 37./ mérleg:.....1. folyt./a

a művészek élet-és munkakörülményeinek javítása a szakszervezetek elsőrendű feladatai közé tartozik. készülõben van az új szerzõdtetési rendszert bevezetõ rendelkezés, amely például meghatározza egy-egy évadra a kötelezõ fellépések számát, biztosítja a folyamatos foglalkoztatást, a 75 százalékos táppénzt, gondoskodik a szerzõdés nélküli színészekrõl, stb.

a mûvészeti munka színvonalának emelése szempontjából hasznos volt a szórakoztatózenei mûködési engedélyek és kategóriák tavalyi felülvizsgálata. ennek során öt és félezer szórakoztató zenész „fennakadt”, a rostán - így számuk 16 700-ról 11 200-ra csökkent. több ezer zenésznek új vizsgát kell tennie. egyébként jelenleg 3 600 hivatásos muzsikust tartanak nyilván az országos szórakoztatózenei központban.

jelentõs összegekkel segítik a mûvészeti szakszervezetek a színházak és egyéb kulturális intézmények korszerûsítését, felújítását. például a fészek klub kilencmillió forintra, a szövetség kétmillió forinttal járul hozzá. ugyancsak kétmillió forintot fordítottak az elmúlt idõszakban a nemzetközi kapcsolatok ápolására, bővítésére, külföldi tanulmányutakra. 1963-ban a mûvészeti szakszervezetek szövetsége tíz ország társszervezeteivel tartott rendszeres kapcsolatot, a kölcsönös együttmûködés köre azóta mongólia, jugoszlávia és perui mûvészszakszervezeteivel bővült. mûvészeti dolgozóinknak - az elmúlt két évben belépett több mint 1 600 új taggal együtt - 94,3 százaléka szakszervezeti tag.

a beszámolót sokoldalú vita követte./mti/

--

bb. 39. táblás házat jelentette a komlói nagy dezsõ szocialista brigádjának pécsi színházlátogatása

vid/j/a/fm

1965. május 17.

a komlói nagy dezsõ 300 tagú szocialista bányászbrigádja vasárnap - együtt a családtagokkal - viszonzta a pécsi színház vezetõknek korábbi üzemlátogatását, amikor a mûvészek éltérõl, munkájáról beszélgettek el a komlói kossuth-aknában. a külön-autóbuszokon, gépkocsijaikon érkező bányászok most jóval az elõadás elõtt érkeztek, és a színház vezetõinek, mûvészeinek a kalauzolás mellett megismerkedtek a színház kulisszatitkaival, belsõ életével is. a baráti találkozás után nagy tetszéssel fogadták a pécsi nemzeti színház kitûnõ szereposztásában színre vitt elõadását „fejes endre”, rozsdatemetõ, -jét./mti/

16.05/- szb

--
-26-

bb. 41. a magyar állami operaház közli,

1/ol/tné/a/fm

1965. május 17.

hogy bruno prevedi az eredeti tervtõl eltérõen június 8-án az erkel színházban nem az aida, hanem a turandot elõadásán lép fel - kalaf szerepében./mti/

--

bb. 42. renata scotto sikere az erkel színházban

1/ol/tné/a/fm

1965. május 17.

renata scotto a new york-i metropolitan és a milanoi scala magánénekesnõje vasárnap este az erkel színházban a szezon egyik legkiemelkedõbb sikerét aratta a traviata címszerepében. a sikerben osztoztak partnerei, köztük az alfredet alakító ilosfalvy róbert, és melis györgy, aki germont györgy szerepét énekelte. a nagy tetesséssel fogadott elõadásban a zenekart erdélyi miklós vezényelte.

renata scotto május 19-én szerdán a bohémélet mimijének szerepében lép ismét az erkel színház színpadára. ezen az esten rodolpe-t, a költõt az elmúlt évben már budapesten is nagy sikert aratott giacomo aragall, a barcelonai opera és a milanoi scala magánénekesnõje alakítja./mti/

--

bb. 44. bucsu az iskolától - hangversennyel

1/vt/gg/a/zs

1965. május 17.

az angyalföldi dózsa györgy uti zenei általános iskolában az idén végez elõször olyan zenei osztály, amely nyolc évvel elõzõtt már ebben az iskolatípusban kezdte meg tanulmányait. a nyolcadikosok vasárnap színvonalas hangversenyen bucsúztak a tanintézettõl, és pedagógusaiktól./mti/

--

16.15/a 17-PA

- 27 -

bb 46. kedden avatják doleschall frigyos siremlékét
ms/gg/s zs cz 1965. május 17.

dr. doleschall frigyos volt egészségügyi miniszter
siremlékét kedden délután 3 órakor avatják a kerepesti
temetőben./mti /

--

bb 47. csökkent a halálosvégű üzemi balesetek száma - fontos
feladatok a megelőzésben

zs/tm/s zs cz 1965. május 17.

a minisztertanács a közelmúltban a szakszervezetek országos
tanácsának előterjesztése alapján megtárgyalta az 1964. évi üzemi
baleseti helyzet alakulását és a tavaly életbeléptetett
munkásvédelmi rendelkezések végrehajtásának tapasztalatait. az
előterjesztés beszámol arról, hogy a rendelkezések végrehajtásá-
ra tett intézkedések kezdeti eredményei már az üzemi balesetek
számának múlt évi alakulásában is tapasztalhatók. 1964-ben - az
előző esztendőkhöz viszonyítva - 18.6 százalékkal csökkent
a halálos végű üzemi balesetek száma. elsősorban a kohászatban,
a gépek és gépi berendezések gyártásánál, a bányászatban, a közle-
kedési eszközök gyártásánál, továbbá a mezőgazdaság állami és
termelőszövetkezeti szektoraiban volt jelentékeny a csökkenés.
alacsonyabb volt a három napon túl gyógyuló balesetek száma is.
az eredményekben számottevő szerepe volt az állami, a gazdasági
szervek és a szakszervezetek együttműködésének, továbbá
annak, hogy a szakszervezetek sikeresen látták el a megnövekedett
jogkörükkel járó feladatokat.

a helyzet azonban még korántsem megnyugtató - állapította
meg az előterjesztés. tavaly ugyanis üzemi baleset következtében
még mindig 625-en haltak meg és több mint 140.000 sérülés
történt. az élelmiszeriparban, a könnyűiparban, a kereskedelem-
ben és a vegyiparban nem kielégítő a helyzet - e területeken
a népgazdaság egészére jellemző csökkenő tendenciával ellentétben
a balesetek száma nőtt.

az üzemi balesetek körülményeinek, okainak elemzése azt
bizonyítja, hogy a balesetek túlnyomó többségét évek óta lényegé-
ben azonos tényezők idézték elő. hatékonyabb intézkedések szükség-
esek elsősorban az anyagmozgatás korszerűsítésére, az erő-
és munkagépek hatásos biztonsági berendezésekkel történő ellátá-
sára, a munka- és üzemszervezés fejlesztésére, a veszélyes technoló-
giák megszüntetésére, az üzemi rend, tisztaság fokozott biztosí-
tására és a balesetek valóságos okainak feltárására érdekében.

/folyt.köv./
16.12/s 17.04

- 28 -

bb 47./ csökkent a halálosvégű.../ 1.folyt./s

a kormány a miniszterek, országos hatáskörű szervek vezetői-
nek figyelmét arra hívta fel: a harmadik ötéves terv során
- de már a terv előkészítésénél is - gondoskodjanak arról,
hogy megfelelő intézkedések szülessenek a munkakörülmények
javítására, a balesetet és foglalkozási betegséget okozó
leggyakoribb veszélyforrások megszüntetésére.

a kormány felkérte a szakszervezetek országos tanácsát :
tegyen lépéseket annak érdekében, hogy a szakszervezetek
fokozzák elelendőző nevelő tevékenységüket és még következeteseb-
ben érvényt szerezzenek a munkásvédelmi rendelkezéseknek./mti /

--

bb 49. Órízetlenül hagyott gyermek halálos balesete

vid/j/s fm cz 1965. május 17.

hajdusámsonban, a liget-tanyán lakó bugyi jános és fele-
sege egyedül hagyták otthon két éves katalin és öt éves jános
nevű gyermeküket. a fiúcska az asztalon hagyott gyufával
játszani kezdett, kivitte az udvarra, és a libaólban gyujtogatta
a gyufaszálakat. a szalmatetes épület tüzet fogott, s a tűz
elérte az udvaron a kislány ágát. a gyermek belehalt súlyos
égési seibebe./mti /

--

bb 48. félmilliárd dohánypalánta a nyírségi dombokon - meg-
kezdődött az ültetés

vid/ká/s cz 1965. május 17.

szabolcs-szatmár megyében megkezdtek a dohánypalánták ülte-
tését. mintegy 100 nagyteljesítményű géppel láttak munkához a
közös gazdaságok. 20.000 holdon terem dohány ezen a tájon, s
összesen félmilliárd dohánypalántát ültetnek el. a szabolcsi
dohánytermelők jól választották meg a palántázás idő-
szakát. az esős napok után nem kell öntöző vizet szállítani
a földekre, a májusi esők felbecsülhetetlen értéket jelentenek.
/mti /

--

16.16/s 17.04

- 29 -

bb. 43. előadás hajdu-bihar megye mezőgazdaságának 20. éves fejlődéséről

vid/ká/tr/a-cz

1965. május 17.

a hajdu-bihar megyei műszaki napok keretében hétfőn délután debrecenben a déri múzeum előadótermében mezőgazdasági szakemberek, termelőszövetkezeti vezetők előtt c. nagy gábor, a hajdu-bihar megyei pártbizottság titkára tartott előadást a megye mezőgazdaságának 20 éves fejlődéséről. mint mondotta a nagy változás a termelőszövetkezeti gazdálkodás általánossá válásával kezdődött. a megye közös gazdaságaiban a bruttó termelési érték 1964-ben elérte a kétmilliárd 144 millió forintot. az értékesített áru mennyisége 40 százalékkal haladta meg az 1961 évi szintet. tavaly egy milliárd 273 millió forint értékű árut adtak el a hajdusági tsz-ek. a szövetkezetek erősödésével és gyarapodásával arányosan emelkedett a tagok jövedelme. a tagság összes részesedése az átszervezés óta 466 millió forintról 608 millió forintra emelkedett. földjáradékra évenként 36 millió forintot fizetnek ki.

jelenleg mintegy 80 000 holdat öntöznek a megyében, de a nyugati főcsatorna, majd a tiszta 2. vízellátás megépítésével mintegy 200 000 hold rendszeres vízellátására lesz lehetőség. /mti/

..

bb. 45. átvizsgálják és újból mázolják a szabadság-híd vasszerkezetét - szerdán lezárják a hid északi gyalogjáróját

1/hbj/gg/a/vg

1965. május 17.

a hidügyi szabályzat előírja, hogy bizonyos időközönként a hidak vasszerkezetét át kell vizsgálni. erre a munkára a szabadság-hidon az idén és a jövő évben kerül sor. azért esett a választás a szabadság-hidra, mert a háború után ez a hid épült meg elsőnek végleges formájában. ebben az évben a szabadság-híd pályaszint feletti részét és magát a pályát, a jövő évben a pálya alatti vasszerkezeti elemeket ellenőrzik.

rendkívül alapos és gondos vizsgálatra kerül sor. minden egyes szegecset külön-külön megnéznék, hogy megállapítsák, a rezgés következtében nem lazult-e meg. a megkopott szegecseket kicserélik, a meglazultakat megerősítik. a főtartó ívet és a kapuzatot az ellenőrzés idejére beállványozzák. kisebb szerkezeti elemeket, amelyek kissé korrodálódtak, vagy megkoptak, ugyancsak kicserélnék. az ellenőrzés befejezése után újból mázolják az egész hidat.

/ folyt.köv./

16.35/a 17-PP

- 30 -

bb. 45./ átvizsgálják.../ folyt./a

a munkálatok idején a hidon kisebb-nagyobb forgalomkorlátozások lesznek. május 19-én lezárják a hid északi, erzsébet-híd felőli gyalogjáróját. az északi oldalon végzett munkák befejezése után kerül sor a déli oldal gyalogjárójának lezárására. egy oldalon azonban mindig közlekedhetnek a gyalogosok. kisebb közúti forgalomkorlátozás is várható, hogy milyen mértékben és mikor, az a vizsgálatok eredményétől függ. erről külön tájékoztatja a lakosságot a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága./mti/

..

bb. 50. kiállítás a baranyai „mozgó művelődési ház”, munkájáról - a tanácsi körzetekkel egyező művelődési körzeteket alakítani ki a megyében

vid/tné/a/fm

1965. május 17.

pécsett hétfőn kiállítás nyílt a baranyai „mozgó művelődési ház”, tevékenységéről. a sajátos kulturális intézményt tavaly októberben azért hozták létre, hogy a 323 községet számláló megyében a vasúttal, bekötőúttal nem rendelkező kisebb falvakat is elláthassák színvonalas kulturális rendezvényekkel. a gépkocsikkal rendelkező intézmény filmeket, kiállítási anyagokat juttat el a korábban „fehér foltnak”, számítógépes településekre, bemutatókkal egybekötött ismeretterjesztő előadásokat, irodalmi esteket, szellemi vetélkedőket rendez. félév alatt 52 000 látogató előtt 774 különböző rendezvényt tartott a mozgó művelődési ház és e tevékenység sajátosságairól, eredményeiről adott számot a most megnyílt kiállítás.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága ugyancsak hétfőn ülésezett, s a községekben folyó népművelési munka továbbfejlesztésére hozott határozatokat. a mozgó művelődési ház kiállítások és filmvetítések céljaira átalakított pótkocsis autóbust kapott, amelynek üzemeltetési költségeire 25 000 forintot szavazott meg a vb. a kisközségek kulturális helyzetének javítását kívánják szolgálni továbbá azzal is, hogy az összevont tanácsu falu-körzetekkel egyező - anyagi és technikai eszközökkel szakemberekkel viszonylag jól ellátott - művelődési körzetek kialakítását kezdik meg a megyében./mti/

..

16.45/a 17-PA

- 31 -

bb 51. tovább fejlesztjük a zöldségtermesztést, javítjuk a szőlők és gyümölcsösök összetételét - tudományos ülészek a kertészeti és szőlészeti főiskolán

cs/sk/s ká cz

1965. május 17.

a kertészeti és szőlészeti főiskolán hétfőn háromnapos tudományos ülészek kezdődött, amelyen a kertgazdálkodás legjelesebb hazai kutatói és gyakorlati szakemberei, továbbá meghívott lengyel és bolgár kertészeti kutatók tárgyalják meg a zöldségtermesztés és zöldségfeldolgozás, a disznóvényszerű termesztés, a kertépítést, a gyümölcsstermesztés és gyümölcsfeldolgozás, a szőlőtermesztés és borászat, valamint a kertészeti gépesítés időszerű problémáit. a megnyitó ünnepségen megjelent dr. erdei ferenc akadémikus, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, szirmai jenő, a szövetség elnöke, dr. kovács istván, a medosz főtitkára is. a tudományos ülészeket dr. kozma pál egyetemi tanár, rektorhelyettes nyitotta meg.

dr. soós gábor földművelésügyi miniszterhelyettes ünnepi beszédében méltatta az immár hagyományos tudományos ülészek szerepét a kertészeti kutatás eredményeinek gyakorlati megvalósításában. közölte többek között, hogy a kertészeti termelés a mezőgazdaság bruttó termelési értékének 17,5 százalékát adja. a kertészeti termelés fejlesztése sajátos természeti adottságainkból adódóan különösen alkalmas az egységnyi területen elérhető termelési érték növelésére, de a kertészeti termékeknek igen fontos szerepük van az exportlehetőségeink jobb kihasználásában, devizahelyzetünk javításában is. a legutóbbi három- négy év alatt alakultak ki a nagyüzemi kertészeti termelés alapjai. a zöldségtermesztésnek 81,4 százaléka összpontosul máris a szocialista nagyüzemekben. az öntözéses zöldségtermesztés az 1960. évi 27.315 holdról 54.500 holdra, vagyis csaknem kétszeresére növekedett. figyelemreméltó eredményeket értünk el az alapvető munkák gépesítésében is. a második ötéves terv négy évének átlagában számottevően nőtt a zöldségtermesztés volumene a főbb zöldségfélékből. a jó eredmények mellett azonban számos olyan probléma vár megoldásra, amelyek ma még akadályai a biztonságos termesztésnek, a hazai piacok, továbbá az ipari feldolgozás és az export növekvő igényei kielégítésének. gondolnunk kell a termelési időszak széthúzását elősegítő módszerek szélesebbkörű elterjesztésére, a nagyobb fajtaválaszték, a termelési biztonság megteremtésére, a zöldségtermő területek ésszerűbb kihasználására. a miniszterhelyettes hangsúlyozta: kívánatos, hogy a harmadik ötéves terv időszakában a zöldségtermő területeket a jelenlegi 205.000 holdról, legalább 250.000 holdra növeljük.

/folyt. köv./
16.45/s 17-PA

- 32 -

bb 51./ tovább fejlesztjük..../ 1.folyt./s

jó eredményeket értünk el a nagyüzemi gyümölcsstermesztés és a szőlőtermesztés terén is. 1965. végére - az ideai telepítésekkel együtt - 430.000 hold szőlőnk és kereken 300.000 hold nagyüzemi gyümölcsösünk lesz. az utóbbi időben jelentősen nőtt a szórvány- gyümölcsösök termőterülete is. javult a faállomány minősége. a nagyarányú szőlő- és gyümölcsstelepitésekből adódóan a legsürgősebben megoldásra várnak a járulékos beruházások. a termő - szőlőterületek járulékos beruházási ellátottsága jelenleg 26, a termő - gyümölcsösöké pedig 18 százalékos. most és a harmadik ötéves terv időszakában az anyagi eszközök jelentős részét a szőlő-, illetve a gyümölcsstermesztés gazdaságosságát szolgáló járulékos beruházásokra kell fordítanunk. a tervek szerint 1970-ig a szőlő- és gyümölcsstermesztési járulékos beruházási igényeket 80-100 százalékra elégítjük ki. ugyanakkor mérsékelnünk kell a telepítés ütemét. ennek megfelelően a harmadik ötéves tervben 15.000-20.000 hold szőlőt és ugyanennyi gyümölcsös telepítését tervezzük. az új szőlőtelepítéseket elsősorban a különösen értékes történelmi borvidékek rekonstrukciójára, illetve bővítésére, valamint a csemegezőlő arányának növelésére fordítjuk. a gyümölcsstelepitéseknél a megfelelő üzemi, illetve népgazdasági arányok kialakítására törekszünk. a jelenlegi igen nagy almastelepitéseket csonthéjas és bogycs gyümölcsök fokozott telepítésével egészítjük ki. az előadó végül a zöldségtermesztés és feldolgozás, továbbá a szőlő- és gyümölcsstermesztés, valamint a disznóvényszerű termesztés és a nemesítés terén elért kutatási eredményekről beszélt.

dr. somos andrás akadémikus, a főiskola rektora, az ülészek bevezető előadásaként a talajtermékenység növelésének kertészeti vonatkozású feladatait ismertette.

a tudományos ülészek ünnepélyes megnyitása alkalmából dr. somos andrás, a főiskola rektora, dr. ballenegger róbert, kossuth-díjas nyugalmazott egyetemi tanárt 60 évi kimagasló tudományos munkásságáért a kertészeti és szőlészeti főiskola disz doktorává avatta. az önálló magyar kertészeti szakoktatás századik évfordulóján alapított entz ferenc emlékéremet dr. szabó béla nyugalmazott egyetemi tanárnak ítelték oda. dr. mohácsy mátyás kossuth-díjas, nyugalmazott egyetemi tanárt, aki 65 éve kapott oklevelet a főiskolán, vas- diplomával, a főiskoláról kikerült „ nagy öregek, „ közül négyet pedig gyémánt-, illetve arany- oklevéllel tüntették ki.

hétfőn a délutáni órákban hat szekcióban kezdődtek meg a tudományos ülészek szakelőadásai./mti /

16.51/s 17-PA

-.-

- 33 -

bn. 52. megnyílt a negyedik falusi szolgáltató ház

1/kz/ká/a/-cz

1965. május 17.

hétfőn, bácsalmáson dr. pál józsef, a szövosz szövetkezet-politikai főosztályának vezetője megnyitotta a földművesszövetkezetek negyedik falusi szolgáltató házát. a közeljövőben újabb három község - berhida, izsák és ercsi - gazdagodik hasonló intézménnyel. a szolgáltató házakban a falusi emberek azokat a helyileg igényelt szolgáltatásokat kapják meg, amelyekért korábban városba kellett utazniuk. ezekben rendezkedett be a földművesszövetkezetek kölcsönző szolgálata, itt veszik át és közvetítik a legközelebbi pályólathoz a tisztításra szánt ruhákat, a javításra váró rádió, televíziók, elektromos háztartási gépek ugyancsak a szolgáltató házak közvetítésével jutnak el a városokba, illetve a legközelebbi javítótelepekre. foglalkoznak a szolgáltató házak rendszeres jogi tanácsadással különböző szaktanfolyamok szervezésével, szemfeszítéssel, ruha méretreigazítással, képkeretezéssel, sertésvágással, bérflüstöléssel, általában minden olyan szolgáltatással, amelyre a lakosság helyileg igényt tart. az új bácsalmási szolgáltató házban gazdagon felszerelt klubot is nyitott a földművesszövetkezet az ifjúság számára./mti/

..-

bb. 54. robbanás debrecen legmagasabb lakóépületében

vid/j/a/fm

1965. május 17.

hétfőn debrecenben robbanás történt a város legmagasabb lakóépületében, a kilencemeletes szövetkezeti lakóház legfelső emeletén, amikor annak műszaki átvételére került sor. a műszaki bizottság a kilencedik emeleten levő lakásban tartózkodott, a lépcsőházban pedig a takarító vállalat dolgozói végezték az utolsó takarítási munkákat. a gázművek légtelenítést végeztek a csőhálózatban, s a kilencedik emeleten levő lakás megtelt gázzal. amikor a bizottság egyik tagja cigaretta akart gyújtani, bekövetkezett a robbanás, amely olyan erejű volt, hogy kidöntötte a lakás válaszfalát. még az ötödik emeleten levő ablaküvegeket is összetörte a légnyomás. tizenkét személy megsérült, közülük hatot klinikára szállítottak.

a robbanás ügyében a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

16.50/lm

-34-

bb. 53. a szocialista brigádokat is bevonják a műszaki ismeretterjesztésbe - az ismeretek új forrásait mutatja be a közönségnek az omkdk a bnv-n

t/sl/tr/a/vg

1965. május 17.

kiss árpád, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke hétfőn tájékoztatta az újságírókat, hogy a budapesti nemzetközi vásár vendégei mit láthatnak majd az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ pavilonjában.

elmondotta, hogy az omkdk a hazai műszaki irodalmi tájékoztatás központi szerve, s feladata, hogy a szakirodalom valamilyen hasznos anyagát tanulmányozza és terjessze. a nemzetközi vásár nyújtotta alkalmat is felhasználja arra, hogy a közönségnek bemutassa: milyen sok hasznos ismeretanyaghoz juthat a műszaki könyvtár útján. kiállítanak például mintegy ezer idegennyelvű szakfolyóiratot, s ismertetik a nagy külföldi műszaki irodalmi dokumentációs intézmények működését, bemutatják például a szovjet viniti tudományos és műszaki tájékoztató intézetet, amely évente mintegy 900 000 szakirodalmi közleményt ismertet. ha nem is ilyen nagy méretekben, a magyar műszaki könyvtár is gazdag anyaggal képes ellátni az érdeklődőket. az ugynevezett figyelő kartonszolgálat mintegy kétezer külföldi folyóirat kivonatát tartalmazza, ami gyakorlatilag majdnem százezer szakmai leírásra utal. ugynevezett téma figyelőszolgálatot is rendszeresítettek, ahol szakáganként tanulmányozzák a különböző cikkeket és ezeket több mint 550 ipari vállalat és intézmény rendelkezésére bocsátják.

az ideji bnv-n először mutatkozik be az omkdk műszaki film-tájékoztató központja, amely tájékoztatást ad az össze hozható műszaki tárgyú filmekről. a vásáron bemutatja a rendelkezésünkre álló mintegy ezer filmnek a nyilvántartását, leírását, s a keresett filmek kartonjait elektrovibrátor segítségével percek alatt ki lehet válogatni.

kiss árpád elmondotta, hogy a műszaki ismeretterjesztésbe egyre inkább bevonják a szocialista brigádokat is. a mostani vásáron első ízben az omkdk a szot-tal együttműködve előadásokat szervez a szocialista brigádvezetők és más kiváló szakmunkások részére. a 16 előadásból álló sorozatnak nemcsak az a feladata, hogy hallgatóit megismertesse egy-egy nemzetközileg újszerű műszaki eredménnyel, sokkal inkább az a céljuk, hogy a szocialista brigádok felismerjék a műszaki ismeretterjesztés óriási jelentőségét és annak maguk is tevékeny résztvevői legyenek.

az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ egyébként szívesen látja vendégeit a vásár 21/a pavilonjában a művész sétányon./mti/

17.10/s

- 35 -

bb 55. kiállítás a 600 éves miskolcraól

vid/j/s fm cz

1965. május 17.

miskolc várossá alakulásának 600. évfordulója alkalmából a herman ottó muzeum és a városi tanács által rendezendő kiállításon mintegy 40 tablón mutatják be a hat évszázad történetét. a tablók mintegy fele a felszabadulás óta eltelt 20 esztendő városfejlesztési eredményeit szemlélteti.

a korabeli okleveleken, a középkori miskolc életén kívül megismertetik majd a látogatókat a város iparának, fejlődésének egyes szakaszaival, bemutatják a földesuri kötöttségektől megszabadult miskolcot a kapitalizmus korában. jelentős részt szentelnek a vasipar fejlődéstörténetének az ómassai fazola henrik féle őskohótól az egykori kincstári vasgyár kialakulásáig. érdekes fejezete miskolc történetének a kereskedelem fejlődése, az egykori görög kereskedők szerepe a város életében.

napjainkat - a két évtized alatt az ország második városává fejlődött miskolc történetét - szemlélteti a kiállítás másik része. a felszabadulás óta épült új városnegyedek, a nehézipari üzemek fejlődése, valamint a diósgyőri lenin kohászati művek, a december 4. drótygyár, valamint számos újonnan telepített üzem makettje mutatja a hatalmas előrelépést. grafikonok, ábrák fejezik ki a lakosság számának emelkedését, az iskoláztatás fejlődését, a miskolc- tapolcai és lillafüredi üdülő - övezet kialakulását.

az ipari üzemek sokrétű munkájáról, új gyártmányairól mintakollekciók adnak képet.

a kiállítást május 22-én, szombaton nyitják meg a nevelők házában díszteremben./mti /

--

bb 56. ötszázhusz családi házhely juttatásáról határozott a salgótarjáni tanács végrehajtó bizottsága

vid/tné/s fm cz

1965. május 17.

az állami beruházásból épülő nagy lakóházak mellett mind több kertesi családi ház is épül salgótarjában. a második ötéves terv eddig eltelt időszakában 450 családi ház épült magánerebből a városban. csupán az utóbbi két évben 150 házhelyet adott át az otp-nek a városi tanács végrehajtó bizottsága, az országos takarékpénztár azonban többször sürgette a tanácsot újabb házhelyek kijelölésére. az otp múlt év elejétől mostanáig több mint másfélmillió forint kölcsönt folyósított a salgótarjáni saját-ház-építők részére, az építkezéseket azonban akadályozta a házhelyek hiánya, így az építkezni szándékozók egy része kénytelen volt későbbre halasztani új otthonának építését.
/folyt.köv./

17.16/s

- 36 -

bb 56./ ötszázhusz családi...../ 1.folyt./s

a városi tanács végrehajtó bizottsága hétfőn tartott ülésén úgy határozott, hogy meggyorsítja a kislakás-építetők igényeinek kielégítését. bejelentették, hogy a múlt év közepétől mostanáig a város tiz pontján összesen 520 családi ház-helyet jelöltek ki otp értékesítésre. a legtöbb - összesen 198 ház-helyet - a festői környezetű és egészséges, pormentes levegőjű baglyasalján parcellázták ki. 150 házhelyet juttatnak az ugynevezett józsef-telepi városrészben is. sok családi ház építésére válik lehetőség salgótarjában az egykori zagyvapálfalván és a város más részén. a végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy a házhelyeken megkezdik a közművesítést, s a harmadik ötéves tervben az eddiginél kevesebb gonddal kezdek majd saját házuk építéséhez a salgótarjáni családok./mti /

--

bb 57. százhetven új kisiparos segíti szolnok megyében a tanya-világ lakóinak ellátását

vid/tné/s cz

1965. május 17.

az utóbbi egy év alatt 170 kisiparos kezdte meg tevékenységét a középtiszavidék tanyavilágában - állapították meg hétfőn a kiosk szolnok megyei választmányi értekezletén. a nagy mezőgazdasági körzetben a lakosság mintegy 20 százaléka még tanyákon él, számos kisebb település távol esik a városoktól, falvaktól, ezért a lakosság igényeinek kielégítését a kisiparosokra bizzák. tiszafüred, nagyiván, kunhegyes, kunszentmárton környékén újabb száz fodrász, cipész, órász kezdte meg szolgáltató tevékenységét és több helyen autószerelőnek, műszerésznek is adtak ki működési engedélyt./mti /

--

bb 61. elutazott svájc budapesti nagykövete

tr/s zs la

1965. május 17.

dr. adelbert koch, svájc magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete hétfőn végleg elutazott magyarországról. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője, valamint a diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.
/mti /

--

17.406/a

- 37 -

bb 58. szerencsés szekszárdi postás

vid/tné/s ki cz

1965. május 17.

varga kálmán szekszárdi postás a Lotto 17. játékhetének jutalomSORsolásán egy hattagu brigáddal egyszobás, főző-fülkés, loggiás; egy háromtagu lottozócsoporttal pedig ugyanabban a budapesti Lottoházban kétszobás öröklakást nyert.

a 20. játékét tovább növelte varga kálmán szerencsés-jét. egy háromtagu, immár harmadik kollektívában négyes találatot ért el, s csaknem 30.000 forint nyereséggel osztozkodhatott társai-val. ezenkívül még három darab hármas és négy kettes találatu szelvényt is beváltanak. mindezekon kívül, maszek, alapon is lottozott varga kálmán, bár egyedül már kisebb szerencséje volt. csupán 23 kéttalálatos szelvénye akadt a legutóbbi játékhéten.
/mti /

--

bb 59. balatonszéplakon hétfőn megkezdődött a hagyományos kohász konferencia

vid/tné/s ki cz

1965. május 17.

hétfőn balatonszéplakon megkezdődött az immár hagyományos kohászati konferencia, amelyen a hazai kohászati üzemek vas- és acélgyártó szakemberein, tudományos és tervezőintézeti vezetőkön és munkatársakon kívül harminc külföldi vendég, német, csehszlovák, lengyel és jugoszláv szakemberek vesznek részt. a háromnapos konferencián ezúttal a nyersvas- és acélgyártás legfontosabb kérdéseit, a gyártmányok fejlesztését és minőségének javítását beszéltek meg. horváth jánosnak, a vaskohászati igazgatóság vezetőjének megnyitóját követően két csoportban kezdtek el a konferenciát. a dunai vasmű üldőjében a nyersvasgyártók, a nehézipari minisztérium üldőjében pedig az acélgyártók tanácskoztak./mti /

--

bbb 60. skandináv újságírók látogatása hazánkban

gk/s zs la

1965. május 17.

a külügyminisztérium sajtóosztályának meghívására május 7-től 16-ig négytagu skandináv újságíróküldöttség tartózkodott hazánkban. a dán és izlandi újságírók látogatásuk során tanulmányozták hazánk gazdasági és kereskedelmi életének különböző területeit és időszerű kérdéseit. találkoztak gazdasági, mezőgazdasági és kereskedelmi életünk több vezetőjével, s üzemeket, valamint mezőgazdasági termelőszövetkezeteket tekintettek meg.

a skandináv vendégek magyarországi tartózkodásuk során részt vettek balatoni kiránduláson is./mti /

--

17.45/a

- 38 -

bb. 62. építésügyi küldöttség utazott lipcsében

gk/a/vg

1965. május 17.

a kgst építésügyi állandó bizottságának ülésére vasárnap este magyar építésügyi delegáció utazott lipcsébe. az egy hétfőig tartó tanácskozáson résztvevő magyar küldöttséget dr. trautmán rezső építésügyi miniszter vezeti./mti/

--

bb. 63. májusi kánikula somogyban - hétfőn a kora délutáni órákban 32 fokot mutatott a hőmérő kaposvárort

vid/ká/sk/a/la

1965. május 17.

május 17-én, hétfőn reggel szokatlanul meleg idő köszöntött somogy megyére. a déli órákban egészen nyáriásra fordult az időjárás, az emberek ingujjra vetkőztek. kaposvárort a kora délutáni órákban 32 fokot mutatott a hőmérő higanyszála.

a balaton vize is felmelegedett, s hétfőn elérte a 18 fokot. a sekélyebb részeken, ahol a víz gyorsabban átmelegszik, megjelentek a fürdőzők./mti/

--

bb. 64. hazánkba érkezett a mongol földművelésügyi miniszter

k/fm/a/ká

1965. május 17.

badamim balzsinnam, a mongol népköztársaság földművelésügyi minisztere, losonczai pál földművelésügyi miniszter meghívására hazánkba érkezett. a miniszter itt tartózkodása alatt meglátogat több mezőgazdasági üzemet./mti/

--

bb. 65. angol fizikus előadása debrecenben

vid/j/a/fm

1965. május 17.

hétfőn debrecenben, a technika házában g.j.chamberlin angol fizikus, a tintometer Ltd. műszaki vezérigazgatója előadást tartott a színekről és a színmérésről, majd bemutatta a tintometer nevű készüléket, amely a színek pontos - számrendszer alapján kifejezhető - mérésére alkalmas./mti/

--

17.55/s

- 39 -

bb 67. újabb árhullám érkezett a duna magyar szakaszára -
vének és budapest között másod- és harmadfokú árvízvédelmi
készültséget rendeltek el

vid/sb-hbj/tm/s vg la

1965. május 17.

az osztrák vízügyi szakemberek közlése szerint az alpok-
ban 2.000 és 3.000 méteres magasság között olvad a hó és két nap
alatt 10-20 milliméteres csapadék is hullott a duna vízgyűjtő
területére. az inn folyó vize másfél méterrel emelkedett és újabb
árhullám alakult ki a dunán. bécsnél hétfő reggeltől kedden estig
60-80 centiméteres áradást várnak, s lehetséges, hogy ezzel
megkezdődik a tetőzés is. hétfőn délelőtt már a magyar szakaszra
ért az újabb árhullám eleje, bár egyelőre délig csak 4 centi
méterrel áradt a víz a dunaremetei vízmércénél. a duna felt medre
és hullámtere azonban most már kevesebb vizet tárolhat, mint az
előző árhullám alkalmával. érzékenyebben követi tehát a felső
szakaszon bekövetkezett vízszint- emelkedést. a szakemberek
igy arra számítanak, hogy az újabb árhullámmal a korábbinál magasabb
lesz a tetőzés. ezért rajka és vének között továbbra is harmadfokú
készültséget tartanak. hétfőn pedig vénektől budapestig - a komáro-
mi szakasz kivételével - első fokról másod- és harmadfokúra erősít-
ették az árvízvédelmi készültséget. budapest alatt ercsi és
adony között, valamint szekszárd és baja környékétől a déli ország-
határig rendeltek el másodfokú készültséget. hétfőn a duna hullám-
terén a víz benyomult a gemenci erdőbe. a vadrezervátum keselyűsi
központi vadászkastélyának kertjébe is bejutott a víz. az erdő
vadjai a magasabb területeken, az árvédelmi gátak mögött keresnek
menedéket a víz elől.

budapesten a 703 centiméteres tetőzés után lassan apad
a duna, hétfőn reggel 694 centiméter, hétfőn délután 690 centi-
méter alatt volt a vízállás. az előrejelzés szerint kedden 675
centiméter lesz a víz szintje. egyelőre még az alsó rakpartról
nem húzódik vissza a víz, ez a margithid- erzsébet hid között
csak 640-650, a margithid és szigmond tér között 610 centiméteres
vízállásnál következik be. erre viszont még várni kell, mert a
mostani apadás csak átmeneti. az újabb árhullám, az elő-
zetes becslések szerint mintegy 50 centiméterrel lesz magasabb,
mint amennyivel vasárnap tetőzött a duna budapestnél. a tető-
zés budapestnél a hét végére, a jövő hét elejére várható.

/folyt.köv./

cs.10/a

- 40 -

bb 67./ újabb árhullám..../ 1.folyt./s

a fővárosi csatornázási művek tovább folytatja a szivattyu-
zást, a zsilipekkel lezárt csatornákból elsősorban a budai
oldalán a mintegy 30 szivattyuegységgel óránként 3.500- 4.000
köbméter szenny- és csapadékvizet emelnek át a dunába.

az árhullám következtében a duna vize benyomult a patakok
torkolatába. a patakok töltései még ellenállnak a víz nyomásá-
nak, néhol azonban a gátak mögött vízfeltörések jelentkeznek.
ezek azonban árterületen találhatók, úgyhogy elfojtásukra
nem kell nagyobb védőerőt felvonultatni. a patakok töltéseit
természetesen éjjel- nappal ellenőrzik./mti /

..-

bb 68. elutazott az olasz béke delegáció

di/tr/s zs la

1965. május 17.

elutazott az olasz béke delegáció, amely giacomo calandrone-
nak, az olasz béketanács titkárnak vezetésével két hetet töltött
hazánkban. a vendégek eszmecserét folytattak dr. dezséry lászló-
val, az országos béketanács főtíkárával és dr. szatmári nagy
imrével, a hazafias népfőnt országos tanácsának titkárával az olasz
és a magyar béke mozgalom további együttműködéséről./mti /

..-

bb 69. pártmunkásküldöttség utazott varsóba

tm/s zs la

1965. május 17.

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának meg-
hívására háry béliának, az mszmp központi bizottsága osztály-
vezetőhelyettesének vezetésével hétfőn magyar pártmunkáskül-
döttség utazott Lengyelországba.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren kimmel emil,
az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese bucsuz-
tatta. jelen volt j. zielinski, a lengyel népköztársaság buda-
pesti nagykövetségének tanácsosa./mti /

18.05/s

..-

- 41 -

mb

bb. 66. szabadágot, függetlenséget vietnam népének

1/di/gk/a/zs

1965. május 17.

tovább gyűrűzik hazánkban az amerikai imperialisták elvetemült vietnami agressziója elleni tiltakozás. nagykőrösön ifjúsági gyűlést tartottak, amelynek résztvevői egyhangu határozattal így foglaltak állást: „nem akarunk újra háborút, nem akarjuk, hogy földünkön a pusztítás nyomában árvák, nyomorékok, elhagyottak és rombadöntött városok maradjanak. követeljük, hogy vonják ki vietnamból az amerikai csapatokat, s tárgyalások útján rendezzék a vitás kérdéseket... ezeknek a gondolatoknak a jegyében bélyegezték meg a banditátámadásokat, a békés falvak bombázását, valamint a rakéta- és vegyi fegyverek alkalmazását az egri fiatalok, a bajai 9.számú autóközlekedési vállalat dolgozói, a monostorpályi általános iskola pedagógusai és a dolgozók esti iskolájának hallgatói.

„a dél-vietnamban állomásozó amerikai csapatok veszélyeztetik ázsia, az egész világ békéjét és akadályozzák a vietnami helyzet békés rendezését. mélyen együttérzünk a vietnami demokratikus köztársaság kormányával, népével, a dél-vietnami szabadságharcosokkal, s lehetőségeinkhez mérten mindent megteszünk azért, hogy elősegítsük igazságos ügyük győzelmét, - fogalmazzák meg véleményüket a szocialista brigádvezetők kiskunfélegyházi találkozójának résztvevői. „el a kezekkel vietnamtól!”, - követelték választóik nevében a hevesi járás tanácsstagjai. szolidaritásukról biztosították a szabadságukért, függetlenségükért harcoló hazafiakat a gyulai állami gazdaság dolgozói, a mezőgyáni magyar-bolgár barátság termelészövetkezet tagjai, a veszprémi vegyipari egyetem tanárai és nagyszekeres község lakói.

- nem felejtettük még el a háboru borzalmaikat, s ezért követelünk békét, szabadságot, függetlenséget vietnam népének - hangsúlyozták a nyírcsádi édesanyák. „a vietnami nép oldalán állunk és őszintén kívánjuk, hogy mielőbb békében munkálkodhassanak országépítő céljaik valóra váltásán, életük gazdagításán, - foglaltak állást a tolna megyei kisipari szövetkezetek tagjai, s hangsúlyozták: „meggyőződésünk, hogy a békeszerető embermilliók összefogása, a vietnami nép bátor helytállása meghátrálásra kényszeríti az amerikai imperialistákat, - felemelték szavukat a banditátámadások ellen a sós-tóhegyi vörös csillag termelészövetkezet tagjai, a bácsalmási ládaüzem dolgozói, a váci kossuth tsz fiataljai. ők is, csakugy, mint a pestvidéki gépgyár esztergomi egységének munkásai, az agresszió megszüntetése, az amerikai csapatok kivonása és a vietnami nép önrendelkezési jogának tiszteletbentartása mellett adták le szavazatukat tiltakozó gyűlésük fórumán. /mt1/

18.22/- szb

-42-

bb. 70. jelentkezzenek a károsultak

tr/a/zs

1965. május 17.

a rendőrség sorozatos csalás elkövetése miatt előzetes le-tartóztatásba helyezte horváth lászló józsef, 38 éves foglalkozás nélküli, budapest, 2. kerület, szilágyi orszébet fasor 69 szám alatti lakost. horváth tavaly májusban szabadult a börtönből, s a múlt év augusztusa óta bűncselekmények elkövetéséből tartotta fenn magát. budapesten, nagykanizsán és környékén volt iskolatársait, ismerőseit és börtöntársainak hozzátartozóit kereste fel és munkakönyv kiváltására, élelemre kisebb-nagyobb összegeket csalt ki tőlük, a kölcsönkért ruhaneműeket értékesítette és a pénzt elköltötte.

a 11. kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultakat - akik még nem tettek fel jelentést a csaló ellen - jelentkezzenek személyesen vagy írásban, budapest, 11. kerület zombolyai ut 4. 1. emelet 1. szám alatt. telefon: 268-810, 115 mellékállomás./mt1/

--

bb. 71. az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatója

1/sb/tm/a/la

1965. május 17.

a duna ausztriai és németországi vízgyűjtő területén az utóbbi két napon 10-20 milliméter eső esett. az erős felmelegedés hatására pedig fokozódott a hóolvadás az alpokban.

az esőzés és az olvadás következtében az inn folyón scharding-nél/umlaut/ két nap alatt 149 centiméterrel, a dunán bécs-nél 67 centiméterrel emelkedett a víz. a duna ausztriai szakaszán folytatódik az áradás, s így a magyar felső-duna szakaszon is újabb árhullám levonulásával kell számolni. budapest-nél még egy-két napig apad a folyó, de utána ismét vízszint-emelkedés várható, az újabb árhullám budapesten előreláthatólag a vasárnapi 703 centiméternél magasabban tetőzik.

a duna-menti árvízvédelmi vonalakon a vízügyi igazgatóságok megkezdték a szükséges védelmi intézkedéseket./mt1/

--

18.30/a

- 43 -

MA

bb. 72. hatvanhárom és félmillió forintos forgalommal zárult a fővárosban a háromhetes tavaszi vásár

i/kf/kf/a/vg

1965. május 17.

hétfőn, a májusi vásár kezdetén, már újabb mérsékelt áru iparcikkek csábították a vevőket, az üzletek, az áruházak azonban még a háromhetes tavaszi vásár eredményeit számolgatják. a végleges „kassza”, majd csak a részletes adatok feldolgozása után készül el, az előzetes számok azonban már mutatják, hogy a tavaszi vásár elérte a célját, sikerült megmozgatni a felhalmozódott készleteket.

budapesten az áruházak, s a kisebb szaküzletek összesen 63,5 milliós forgalmat bonyolítottak le a tavaszi vásár 30-50 százalékkal mérsékelt áru cikkeiből. a ruházati bolt, a szivárvány áruház, a cipőbolt, a röltex és a duvatáru kis-kereskedelmi vállalat üzleteiben mintegy 46 millió forint értékű kedvezményes áru kelt el, s akik ezekben az üzletekben vásároltak, 30 millió forintot takarítottak meg.

az áruházak közül ezuttal a rákóczi uti „trió”, - a verseny, a csillag, és az extra áruház - bonyolította le a legnagyobb forgalmat, bevétele, a kedvezményes árat számítva, meghaladta a 6 millió forintot. a lottó áruház vásárló forgalma 2,8 millió forint volt. annak ellenére, hogy az uttörő áruház ugyszólván csak gyermekholmit kínált a tavaszi vásáron, 2,3 milliós bevétele kimagasló eredménynek számít.

a háromhetes vásár tapasztalata azt mutatja, hogy a különféle cikkek kelendők, ha nem is követik a legújabb divatot. különösen kitűnt ez a varrásos nylon harisnyánál, amit a nők már évek óta „fitymáltak”, a tavaszi vásár slágere volt a varrásos harisnya, tizezerszámra fogyott. az uttörő áruházban például 14 000 pár, a lottó áruházban 20 000 pár kelt el belőle. a harisnya rekordot az áruház-trió érte el. a három hét alatt 26 000 pár „varrásost”, adott el a verseny, a csillag és az extra áruház./mt1/

18.30/s

- 44 -

bb 73. előadás anglia mezőgazdaságának helyzetéről

cs/tné/s ká la

1965. május 17.

hétfőn a technika házában lord inglewood, nagy-britannia volt mezőgazdasági államtitkára - aki a gödöllői agrártudományi egyetem vendégeként érkezett hazánkba - vetített képes előadásban ismertette a meghívott mezőgazdasági szakemberek előtt az angol mezőgazdaság helyzetét és időszerű problémáit. az anketon megjelent sir ivor pink, nagy-britannia magyarországi nagykövete. az előadó kifejtette, hogy angliában különös gondot fordítanak a legelőgazdálkodásra, a mezővédő erdősávok létesítésére, az állattenyésztés belterjes irányu fejlesztésére. a farmokat gépi be-
rendezésekkel látják el.

az előadás után az angol vendég a magyar mezőgazdasági szakemberekkel közvetlen hangú beszélgetésen vitatta meg az időszerű mezőgazdálkodás időszerű kérdéseit./mt1/

-. -

bb 74. magyar-csehszlovák barátsági est mágocon

vid/j/s fm la

1965. május 17.

a baránya megyei mágocon a községi népfront bizottság hétfőn magyar-csehszlovák barátsági estet rendezett, amelyen részt vett frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete és lubomir hrdlicka, a nagykövetség titkára. a művelődési házban rendezett ünnepségen kovács jend, a hazafias népfront járási bizottságának titkára, majd frantisek pisek nagykövet méltatta a csehszlovák és a magyar nép barátságát, eredményes együttműködését./mt1/

-. -

e m b a r g o 20.00 óráig !!!

bb 76. dobi istván üdvözlő távirata v. olaf norvég királynak

lk/s zs la

1965. május 17.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte v. olaf norvég királyt norvégia nemzeti ünnepe alkalmából./mt1/

18.37/s

- 45 -

ML

bb 75. szerdán a szent istván körut xiii. kerületi oldalán is megindult a forgalom, lezárják a lenin körut marx-tér- november 7. tér közötti szakaszát

k/hbj/s vg la

1965. május 17.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közli, hogy a szent istván körut xiii. kerületi oldalát május 19-én szerdán reggel üzemkezdettel átadja a forgalomnak. ugyanezen időpontban a közmű, vágány és utépitési munkák miatt lezárják a lenin körut marx tér és november 7. tér közötti szakaszának mindkét oldalát. a közúti forgalom részére ajánlott útvonal a marx tér felé: lenin körut, népköztársaság utja, eötvös utca, rudas lászló utca, élmunkás hid, váci ut, és marx tér. ellenkező irányban: marx tér, jókai utca, népköztársaság utja, lenin körut. a 12, 12/a autóbusszjáratok útvonala a következőképpen alakul: margit hid felé: népköztársaság utja, eötvös utca, rudas lászló utca, marx tér, szent istván körut, tovább az útvonal változatlan. boráros tér irányában: szent istván körut, marx tér, jókai utca, népköztársaság utja, lenin körut, tovább az útvonal változatlan. megállóhelyek: a margit hid irányában haladó autóbusszok részére: a népköztársaság útján az eötvös utca kereszteződése előtt, a rudas lászló utcában a lenin körut kereszteződése előtt, a trolibusz megálló mögött, a szent istván körut, sallai imre ut kereszteződése előtt; a boráros tér irányában: a marx téren, a trolibusz végállomásnál. / új megállóhely /
/mti /

..

e m b a r g o 20.00 óráig !!!

bb 77. magyar gazdasági küldöttség utazott etiópiába

tr/s vg la

1965. május 17.

bakonyi sebestyén endrének, az országos tervhivatal elnök-helyettesének vezetésével hétfőn gazdasági küldöttség utazott etiópiába, hogy az i. hallás szelasszié császár múltévi magyar-országi látogatásáról kiadott közös nyilatkozatnak megfelelően tárgyalásokat folytasson a két ország együttműködésének szélesítését célzó megállapodások aláírásáról. a küldöttség tagjai: rónai rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, az országos tervhivatal és a kulturális kapcsolatok intézete vezető munkatársai.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent szarka károly külügyminiszterhelyettes, dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke és kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes. /mti /

..

18.50/a

- 46 -

bb 78. az országgyűlés külügyi bizottsága válaszolt a vietnami demokratikus köztársaság nemzetgyűlésének felhívására

s/la

1965. május 17.

az országgyűlés külügyi bizottsága hétfőn délután szirmai istván elnökletével ülést tartott. az ülésen megjelent és fel-szóltat beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, valamint péter jános külügyminiszter. a külügyi bizottság foglalkozott azzal a felhívással, amelyet a vietnami demokratikus köztársaság nemzetgyűlése 1965. április 15-én intézett a világ parlamentjeihez. a felhívás ismerteti az amerikai imperializmus dél- és észak-vietnam ellen elkövetett agresszív cselekményeit, a vdk nemzetgyűlésének és kormányának az agresszió megfékezésével kapcsolatos álláspontját. felkéri a világ parlamentjeit, hogy ismertessék meg képviselőikkel és országuk egész népével a vdk nemzetgyűlésének, kormányának és népének állásfoglalását, emeljék fel tiltakozó szavukat a vietnami nép igazságos ügye mellett, az amerikai imperialista agresszió megfékezéséért, az indokinaí, a délkeletázsiai és a világbéke megvédéséért.

az ülésen felszóltak: hegyi gyula, szabó piroska, bugár jánosné, dr. wild frigyos, darvasi istván, dr. vető lajos, dr. mihályfi ernő és molnár ernő országgyűlési képviselők.

az országgyűlés külügyi bizottsága testvéri egyetértéssel fogadta a vdk nemzetgyűlésének felhívását és úgy foglalt állást, hogy ezt teljes mértékben támogatja. mélyszéges felháborodással ítéli el az egyesült államoknak a vietnami nép ellen folytatott blüös háboruját, testvéri szolidaritásáról biztosítja az imperialista kalózzokkal szemben szabadságát, függetlenségét védelmező vietnami testvéreinket.

helyesli a délvietnami nép egyetlen törvényes képviselője, a délvietnami nemzeti felszabadítási front március 22-i nyilatkozatát, amely a többi között hangsúlyozza: a 14 milliós bátor dél-vietnami nép egy emberként sorakozott fel, hogy rendíthetetlen harcban mérjen vereséget az amerikai imperialistákra és a hozzájuk csatlakozó árulókra, hogy felszabadítsa dél-vietnamot, megteremtse a függetlenséget, demokráciát, békét és semlegességet dél-vietnamban és ezzel is hozzájáruljon az indokinaí és délkelet-ázsiai béke fenntartásához.

/folyt.köv./
19.04/s

- 47 -

bb 78./ az országgyűlés külügyi..../ 1.folyt./s

az országgyűlés külügyi bizottsága teljes mértékben egyetért a forradalmi munkás- paraszt kormány május 14-i állásfoglalásával, amely a magyar nép nevében követeli, hogy az egyesült államok kormánya térjen vissza az 1954. évi genfi megállapodásokhoz. az amerikai kormány távolítsa el csapatait, katonai tanácsadóit dél-vietnamból, vonja ki fegyvereit, hadianyagait, szerelje le támaszpontjait, mondja fel a dél-vietnami bábkormányral kötött katonai szövetségét, szüntesse meg a dél-vietnami nép ellen irányuló agresszív intervenciók politikáját; az egyesült államok kormánya vessen véget a vdk szuverénitása és területe elleni katonai akcióknak ;

dél-vietnam jövőjéről maga a délvietnami nép döntsön;

vietnam két részének békés egyesítését idegen beavatkozás nélkül, a vietnami népnek kell megoldania.

az országgyűlés külügyi bizottsága helyesléssel fogadja a magyar kormány nyilatkozatában kifejezett elhatározását arról, hogy népünk akaratát teljesítve anyagi és egyéb segítséget nyújt a vietnami népnek és a vdk kormányának kérése esetén a magyar népköztársaság kormánya kész hozzájárulni ahhoz, hogy a vdk-ba utazzanak azok a magyar állampolgárok, akik önként, internacionalista meggyőződésből részt kívánnak venni a vietnami nép szabadságáért, igaz ügyéért vívott harcban.

a magyar országgyűlés külügyi bizottsága kifejezi azt a meggyőződését, hogy a szocialista vietnam ügye győzni fog./mti /

--

bb 80. a kaposvári csiky gergely színház vendégjátéka budapesten

áe/tné/s fm la 1965. május 17.

a kaposvári csiky gergely színház társulata hétfőn a budapesti egyetemi színpadon vendégszerepelt. az együttes s. mrozek lengyel író három modern művének magyarországi ősbemutatójával lépett a fővárosi közönség elé : búbajos éj, károly és a nyílt tengeren című egyfelvonásos vígjátékokat adták elő , kerényi grácia fordításában. az előadást nagy tetszéssel fogadta a közönség./mti /

--

19.09/s

- 48 -

bb. 79. baráti találkozó a román nagykövetségen

t/fe/gk/a/la

1965. május 17.

mihail rosianu, a román népköztársaság budapesti nagykövete hétfőn este baráti találkozót rendezett a nagykövetségen. a szívélyes hangulatu összejövetelen részt vett demeter sándor, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője, a külügyminisztérium , a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, a tudományos és a kulturális élet számos neves személyisége, a román irodalom és költészet több magyar tolmácsolója. a meghívottak nagy tetszéssel fogadták a „ román horizont 1964. „ című dokumentum- filmet, amely az országnak a szocialista építésben elért két évtizedes eredményét mutatja be./mti/

--

bb. 81. pablo neruda elutazott budapestről

t/áe/gk/a/la

1965. május 17.

pablo neruda, a nagy chilei költő és felesége egyhetes budapesti tartózkodás után hétfőn elutazott budapestről. utazásuk előtt dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke bucsuebédét adott tiszteletükre. pablo nerudát a ferihegyi repülőtéren a kulturális kapcsolatok intézetének, a külügyminisztériumnak, az írószövetségnek és a magyar pen clubnak a képviselői bucsuztatták./mti/

--

bb. 82. dr. bognár józsef az egyesült arab köztársaságba utazott

t/áe/gk/a/la

1965. május 17.

dr. bognár józsef egyetemi tanár, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke dr. mohammen habib sukeirnek, az egyesült arab köztársaság tervezésügyi miniszterének meghívására hétfőn kairóba utazott. látogatása során előadásokat tart az arab tervezésügyi intézetben. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. rosta endre, a kki ügyvezető elnöke és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. megjelent mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság magyarországi nagykövete is./mti/

--

19.30/s

- 49 -

bb 83. filmbemutató az ndk nagykövetségén

t ms/gk/s sr la

1965. május 17.

hétfőn este a német demokratikus köztársaság nagykövetségén bemutatták a „Werner Holt kalandjai” című ndk játékfilmet. a bemutatón megjelent a politikai, társadalmi és kulturális élet számos vezető személyisége./mti/

--

bb 84. időjárásjelentés

gk/s la

1965. május 17.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. május 17-én, hétfőn 19 órakor:

többfelé záporosó, zivatar

várható időjárás kedd estig:

változó mennyiségű felhőzet, többfelé záporosó, zivatar. mérsékelt, a zivatarok idején átmenetileg megélnék nyugati szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 22-26 fok között./mti/

--

19.32/s

- 50 -

bb 85., 35 év után korrigáltam a csendes don-on, - Mihail Solohov a muosz sajtóértekezletén

tf/tr/s sr cz

1965. május 17.

a vidéki körutjáról budapestre visszatérve Mihail Solohov hétfőn délután a magyar újságírók országos szövetségének székházában találkozott a magyar és a külföldi sajtó munkatársaival. A sajtóértekezletet - amelyre a kedves vendég Siklósi Norbertnek, a muosz főtájtárának társaságában érkezett - Gellért Endre, a televízió fősztályvezetője nyitotta meg, a magyar újságírók országos szövetsége és annak kulturális szakosztálya nevében üdvözölte Mihail Solohovot.

az író az üdvözlő szavak után elsőként arra a kérdésre válaszolt, hogy milyen kapcsolata van azokkal a magyar írókkal, költőkkel, akikkel fiatal korában ismerkedett meg a Szovjetunióban?

- annakidején - felelte - a magyar írók közül Zalka Mátéval tartottam a legszorosabb kapcsolatot, mindaddig, amíg el nem utazott Spanyolországba. Jól ismertem Illés Bélát és Hidas Antalt - ők a barátaim, s a barátokról az ember csak jót mondhat.

a másik kérdésére, hogy a „Csendes don” sok-sok kritikusa közül kit tartott, illetve tart a legtalálósabbnak, a legtalpraesettebbnek, Solohov így válaszolt:

- nehéz volna közülük akárkit is kiemelni, hiszen a „Csendes don”-t 40 év alatt számos kritikus értékelte, vitatta. A kritikai írások terjedelme többszöröse a mű lapszámának, amelyről egyébként nem egy monográfia, tanulmány is született, így érthető, hogy valamennyit el sem tudtam olvasni, arról nem is beszélve, hogy az ember saját magáról nem is szívesen olvas.

megkérdezték a szovjet írótól, milyen a kapcsolata az olvasókkal, főleg a tekintetben, hogy regényei, írásai először jobbára folyóiratok hasábjain folytatásokban jelennek meg. a közzétett részletek után az olvasók „menet közben” nem próbálták-e befolyásolni a könyv hőseinek sorsát, ötletekkel, vagy akár tanácsokkal.

/folyt. köv./

20.21/s

- 51 -

bb 85./,, 35 év után.../ 1.folyt./s

- tanácsot sokat kaptam, jót is, rosszat is. sokan azt szerették volna, ha a „csendes don„-ban grigorij melehov kolhozelnökként szerepel, voltak, akik azt kívánták, hogy a történet happy end-del végződjék. válaszom - tarasz bulyba szavaival élve - mindig az volt : „ hőseimet én szültem, én alkottam, én is ölöm meg őket„. előfordult egy eset, hogy ténybeli kiigazítást kértek tőlem. például az egykori cári orosz hadsereg egyik elsőosztály kapitánya azt kifogásolta, hogy az „ india uralkodója„ nevű csatahajó a visszavonuló kozák egységek védelmében nem 12, hanem 8 hüvelyk űrméretű ágyúkkal lőtte a vörös hadsereget. én nem vagyok katonai szakértő, a kapitánynak igaza volt, azonnal táviratoztam moszkvába, ahol éppen a nyomdában szedték a könyvet és javítást kértem. egy másik érdekes észrevételt illyés gyula tett a következő soraimmal kapcsolatban : „ olyan közel kerültek a kozákok a magyar huszárokhoz, hogy parolijukon pontosan leolvashatták ezredük számát„. az írókolléga szerint a magyar huszárok soha sem viselték ezredük számát a parolijukon. ez így igaz, ezért 35 év múltán a mű következő kiadásait már korrigáltam.

a következő kérdés a közeljövőben várható solohov irások iránt érdeklődött. egyebek között így : „ a hazáért harcoltak„ című trilógia középső része valóban a sztálingrádi csatáról szól majd ?

- a trilógia második kötetét minden bizonnyal jövőre befejezem, s minthogy ennek cselekménye az 1943-as év elejéig terjed - valóban szó lesz benne a sztálingrádi csatáról is.

- magyarország a költészet hazája, ezért csalódást kell okoznom azoknak, akik a költészetrel való kapcsolatokról érdeklődnek. verset soha sem írtam, még gimnazista koromban sem - a rimfaragás hoz nincs egy szemernyi tehetségem sem.

arra a kérdésre, hogy művei, vagy azoknak egyes részletei régóta szerepelnek-e kötelező olvasmányként az iskolai tananyagokban és vannak-e ismeretei e tananyagrészek feldolgozásáról, az iskolai órákról ?- így válaszolt:

/folyt.köv./

20.35/- szb

-52-

bb 85./,, 35 év után.../ 2.folyt./s

- minden álszerénység nélkül mondom, hogy tananyagban szereplő írónak elég rossz vagyok, ugyanis műveim meglehetősen vaskosak, nehéz bennük akárcsak részletet is találni, amely kötelező olvasmánynak ajánlható.

a legutóbbi szovjet írókongresszuson a fiatal szovjet írókról, helyzetükről és törekvéseikről mondott beszéde kapcsán solohov kifejtette, hogy a toll fiatal mestereivel a szovjetunióban „ minden rendben van„, a még élesen megbírált írók, költők is töretlenül folytatják munkájukat, dolgoznak. a bírálat hasznos volt„, egyik címzett sem vette annyira a szívére, hogy hátrálatná munkáját„.

solohov a továbbiakban elmondotta, hogy jómagam és a velem egyitt magyarországra jött vesenszkajai kolhozparasztoknak és szovhoz munkásoknak a részére is igen tanulságos volt a magyar falvakban tett tanulmányút.

- bár csak néhány nap állt rendelkezésünkre, mégis értékes tapasztalatokat gyűjthettünk, amelyeket igyekeztünk majd hasznosítani otthon, a vesenszkajai „csendes don„ kolhozban. érkezésünkkor megemlítettem kádár jános elvtársnak, hogy a kölcsönös barátság alapján a miénkhez hasonló küldöttséget - tehát magyar írókat, újságírókat is, termelészövetkezeti parasztokat, állami gazdaságok dolgozóit - mi is szívesen vendégül látunk majd a szovjetunióban.

milyennek ítéli a „csendes don„-ból készült filmet, sikerült-e véleménye szerint a filmnek tükröznie a regény mondani-valóját ?- hangzott az egyik kérdés.

- a megítélés izlés dolga, nekem tetszett a film - válaszolt az író, majd így folytatta :- hozzáteszem azonban azt is, hogy a film rendezőjének viszonylag könnyű dolga volt, egyrészt azért, mert az elbeszélés egyéb írásaimhoz képest rövidebb lélegzetű, másrészt pedig, mivel kevés, tulajdonképpen csak egy hőse, főhőse van.

/folyt.köv./

20.40/- szb

-53-

bb 85./, 35 év után.../ 3.folyt./s

kedves színtöltője volt a sajtóértekezletnek, amikor a pionyirszkaja pravda testvérlapja, a „pajtás”, képviselője megköszönte solohovnak a magyar uttörők ujságja kis munkatársának az írószövetségben adott nyilatkozatát, amelyben a neves vendég többek között tolmácsolta a szovjet uttörők üdvözlését. solohov helyesbítette az élet és irodalom cikkének azt az állítását, hogy ő nem szereti az ujságírókat. a „nem-szeretés”, csak azokra az esetekre vonatkozik, amikor éppen írás közben alkalmatlankodnak, olykor „üres”, kérdésekkel. hogy máskor szívesen fogadja a sajtó munkásait, azt - mint mondotta - „a nagyon helyes kis uttörő - ujságíróval készített interjú is bizonyítja.../mti /

-. -

bb 86. giacomo aragall budapestre érkezett

ol./tné/s fm la 1965. május 17.

hétfőn budapestre érkezett giacomo aragall, a barcelonai operaház és a milanoi scala magánénekese. a neves spanyol tenorista - aki az elmúlt évben már emlékezetes sikert aratott a magyar fővárosban - ezúttal rodolphe-t éneklte az erkel színház május 19-i beemlélet előadásán, partnere a mimit alakító renata scotte les.

aragall május 22-én az operaházban vendi : rigoletto című dalművében lép ismét színpadra a mantuai herceg szerepében.. az 3. előadásán a címszerepet radnay györgy, gildát ágay karola alakítja./mti /

-. -

- v é g e -

20.51/s

W

- 54 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. május 18.

bb. 1. csodálatos könnyedséggel táncolnak a török balettművészek - takács paula beszámolója

1/ol./tné/a/fm

1965. május 18.

a törökországi vendégszereplésről hazatért takács paula a következőkben számolt be az mti munkatársának:

- jól sikerült vendégszereplésem az ankarai operaházban. a parasztbecsület két előadásán olaszul énekeltem santuzza szerepét, kitűnően felkészült, magas énekkulturájú török kollégák társaságában.

- mint ismeretes, a ma már fejlett török operakultúra nagyon rövid multra tekinthet vissza. 1920-ban kezdődött el ez a fejlődés, s még 15 évvel ezelőtt sincs a török színpadi balettművészet, amely amint a szakértők mondják - csodálatos gyorsasággal hozta be a nyugat-európai balettel szembeni hátrányát. nem volt alkalmas megtekinteni balettelőadást, de filmet láttam tancukról: csodálatos könnyedséggel, nagyon szép mozgással táncolnak a török balettművészek.

- az operaház - modern, új épület ankarában, több emelete van, bár nézőtere és színpada a mi dalszínházainkhoz viszonyítva elég kicsi. az ankarai operában magasnívójú előadásokat tartanak, gyakran neves külföldi énekművészek vendégfelléptével. tudomásom szerint a legközelebbi napokban a budapesten is közkedvelt bolgár tenoristát, nikola nikolov-ot várják vendégszereplésre. a kórus tagjai kiváló énekesek: a parasztbecsület husvéti kórusát kifogástalanul adták elő.

- a török rádióban is felléptem, két preklasszikus dalt énekeltem és egyidejűleg interjút is készítettek velem.

- a parasztbecsületbeli széphangu török tenoristával együtt felléptem a helyi magyar követségen és meghívtak a szovjet nagykövetség ünnepségére is, amelyen a győzelem napjának 20. évfordulóját ünnepelték. itt egy kedály feldolgozást énekeltem.

- nagy élmény volt számomra isztambul. csodálatosan szép a város, a tengerpart és a boszporusz. szívesen maradtam volna még, de kötelezettségeim pestre szólítottak, azóta már felléptem a turandotban, s még e hónapban a hunyadi lászló, a trubadur és a parasztbecsület előadásain szerepelek./mti/

- 1 -